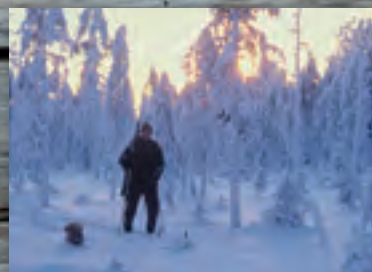
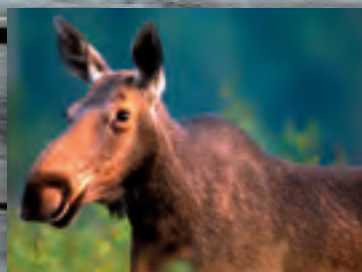

KIEPPI

2009

Metsähallituksen lehti metsästäjille

*Kieppi on riistaeläimen,
yleensä metsäkanalinnun,
lumeen tekemä onkalo*

KIEPPI

Kieppi on Metsähallituksen maksuton lehti metsästäjille. Lehti ilmestyy kerran vuodessa.

Toimitus

Päätoimittaja: Hannaleena Mäki-Petäys

Toimittaja: Jari Salonen

Toimituskunta: Mika Laakkonen, Ritva Vaarala, Heikki Hallila, Jarmo Katajamaa, Erkki Turinen

Toimituksen yhteystiedot

Osoite: Metsähallitus, PL 81, 90101 Oulu

Puhelin: 0205 64100

Internet: www.metsa.fi/metsastys

Ulkoasu ja taitto

Avalon Oy

Kirjapaino

PunaMusta Oy

Painosmäärä

305 000 kpl

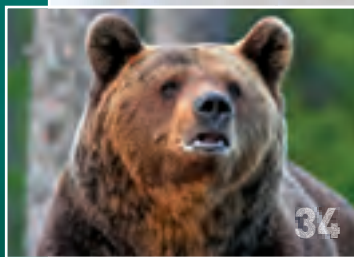
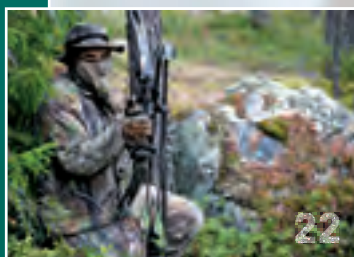
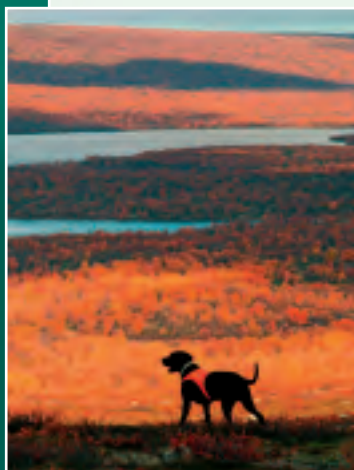
ISSN 1797-9307

Lehti painetaan ympäristöystävälliselle paperille

Kuvat: Jari Salonen, Kimmo Pöri, Hannu Huttu, Sauli Koski, Jussi Kempainen sekä Metsähallituksen/Villin Pohjolan kuva-arkisto

Kansikuva

Markus Varesvuo

Sisältö

- 5 Metsästäjän herrasmiessäännöt
- 6 Henkilöesittelyssä kaksi eräsuunnittelijaa
- 8 Valtion maiden monet roolit
- 10 Saalispalautteet metsästyksen suunnittelussa
- 13 Koirat houkuttivat eräleirille
- 16 Jousi on haastava ase
- 18 Eränkäyntiä valtion mailla
- 19 Metsähallituksen pienriistaluvat
- 21 Metsästyslupa kännykällä
- 22 Pienriistan metsästysalueet
- 28 Eräelämyksiä talousmetsissä
- 30 Hirvipassissa Pihtiputaalla
- 33 Hirvieläinten metsästys
- 34 Suurpedot puhuttavat
- 36 Suurpetojen metsästys
- 38 Erätarkastajan evästyksset

Asiakaslehti kertoo enemmän

Hiihtelet keväisellä hangella vaihtelevissa metsämaisemissa. Hangen pinta kertoo erämaan elämästä. Luonnon kirjan lukemisen taito on vielä tallella. Tuossa on metso kevätkiimassa hypähdellyt ja vetänyt siipeä hangen pinnassa, tuossa orava kuorinut kuusenkävystä aamupalaansa. Pienellä metsäaukolla törmäät kieppiryppääseen. Siinä on teeriparvi viettänyt makoista yötään lumikiopin turvaamana. Kieppi kertoo luonnon kirjan lukijalle myös paljon. Kun teeri on kiepin sisässä, ei sitä juuri voi havaita. Mutta kun aamu koittaa ja teeri hypähtää kiepistä lentoon, paljastuu metsän lintutilanne urpivien teeriparvien koon ja runsauden myötä.

Metsähallitus on ehkä liikaakin mököttänyt virastokiepisään, näin kertovat asiakastutkimuksemme. Metsästäjät haluavat enemmän tietoa riistanhoidosta, lupa-alueista, niiden saalista ja hoidosta. Suunnittelutyökalumme, viestintä ja asiakaskuuntelumme toimivat - haluamme hypätä kiepistämme kertomaan enemmän toiminnastamme.

Kädessäsi on uusi asiakaslehtemme. Sen välityksellä haluamme tarjota entistä laajemmin tietoa metsästäyksestä ja riistanhoidosta valtion mailla. Asiakaslehden avulla pääset tutustumaan Metsähallituksen tarjoamiin metsästysmahdollisuuksiin ja -alueisiin. Haluamme myös kertoa kuinka metsästysjärjestelyt suunnitellaan, miten elinympäristöjen hoidon kautta edistämme riistakantojen viihtymistä ja miten asiakaspalaute on johtanut toiminnan kehittämiseen. Myös asiakkaiden ja sidosryhmiemme ajatuksia ja asiakkaiden kokemuksia voidaan valottaa. Aiheet vaihtelevat vuosittain.

Kun suunnittelet erämatkaasi, saat yksityiskohtaista asiantietoa alueista, niiden riistakannoista ja metsästysjärjestelyistä nettisivuiltamme, joiden uudistaminen on hyvässä vauhdissa. Pyrimme siirtämään mahdollisimman paljon ajassa muuttuvaa ja yksittäisiin lupa-alueisiin liittyvää tietoa painetusta lehdestä nettiin, koska tällöin pystymme takaa-

maan myös tiedon ajantasaisuuden. Kehittämämme www.retkikartta.fi-palvelun kautta saat tulostettua lupa-aluekartat, joihin on merkitty alueella noudatettavat rajoitukset ja keskeiset palvelut mm. merkityt polut, tulipaikat ja autiotuvat.

Toivomme, että annatte palautetta muutoksistamme. Vastaako tämä erävuoden alkaessa ilmestyvä asiakaslehti tietotarpeisiinne ja mistä asioista haluaisitte kuulla lisää? Palautteen voit antaa internetissä kätevästi osoitteessa www.metsa.fi/metsastys.

Yhtä tärkeää kuin tiedon jakaminen Metsähallituksen toiminnasta, on myös teidän metsästäjien antama palaute, erityisesti saali-

silmoitukset, joihin metsästyksen jatkuvuus perustuu. Saalistieto on kestävä metsästyksen avaintieto riistakannan runsaustietojen ohella. Metsähallitus on kerännyt saalistietoa jo kymmenien vuosien ajan. Myös lainsäätäjät on nähnyt tämän tärkeäksi, koska metsästyslain 43 §:n nojalla voidaan saalistiedon antaminen ottaa lupaehdoksi ja sen rikkomisen perusteeksi evätä uuden luvan saaminen. 1980-luvulla tämä käytäntö oli olemassa ja palauteprosentti pysyi yli 95 %:ssa. Tänä päivänä saalispalautemäärä on laskenut roimasti: saamme ilmoituksia vajaalta 30 %:lta metsästäjistä, eräitä alueilta jopa vähemmän. Kuvaako tämä metsästäjien vastuuntunnottomuutta, vaikka palautteen antaminen vie vain hetken netissä avaamalla sivun www.metsa.fi/saalispalautteet. Kestävä metsästys on meille Metsähallituksessa niin tärkeä seikka, että olemme tarvittaessa valmiit ottamaan asian uudelleen lupaehtoihin ja uuden luvan saannin edellytykseksi. Etenkin nyt, kun riistakannat ovat alentuneet poikastuon romahdettua, on saalisilmoitus yhtä tärkeää kuin saaliin verottamisesta pidättäytyminen. Keittolintu mieheen kampanja olisi jälleen ohjenuorana. Saalista tärkeämpänä on nyt nähtävä harrastusmahdollisuus ja koiran työskentelystä ja eräelämästä nauttiminen.

Olavi Joensuu
erätalouspäällikkö, eräneuvos

Metsähallituksen metsästysasioita hoitava erähenkilöstö

Ohjausyksikkö

Olavi Joensuu
Erätalouspäällikkö
Oulu

Ahti Putaala
Ylitarkastaja, metsästys ja riistanhoito
Oulu

Jukka Bisi
Ylitarkastaja, yhteiskunnalliset kysymykset
Ilmajoki

Heikki Hallila
Erikoissuunnittelija, asiakkuudet
Hämeenlinna

Hannaleena Mäki-Petäys
Erikoissuunnittelija, viestintä
Oulu

Etelä-Suomi

Jarmo Väisänen
Aluepäällikkö
Savonlinna

Eräsuunnittelijat
Kalervo Timonen
Itä-Suomi, Kuopio

Juha Tuomola
Länsi-Suomi, Hämeenlinna

Paavo Ryyppö
Länsi-Suomi, Viitasaari

Pohjanmaa

Erkki Turtinen
Aluepäällikkö
Oulu

Eräsuunnittelijat
Reijo Hirvonen
Pohjanmaa, Oulu

Heikki Väyrynen
Kainuu, Kuhmo

Kalaveden- ja riistanhoitajat

Terho Luomanen
Pohjanmaa, Haapajärvi

Matti Kela
Kainuu, Suomussalmi

Aarne Sorri
Kainuu, Kuhmo

Lappi

Pirjo Ilvesviita
Aluepäällikkö
Rovaniemi

Eräsuunnittelijat
Pasi Kamula
Itä- ja Länsi-Lappi, Rovaniemi

Jarmo Katajamaa
Ylä-Lappi, Ivalo

Yhteystiedot

Sähköposti: etunimi.sukunimi@metsa.fi

Puhelin: vaihde 0205 64100

suorat numerot löytyvät verkkosivuiltamme www.metsa.fi

Erätarkastajat yhteystietoineen löydät sivulta 39.

Erätalouspäällikön johtama eräasioiden ohjausyksikkö vastaa eräalan kehittämisestä sekä eräasioiden valtakunnallisista linjauksista ja niiden alueellisesta ohjauksesta. Erätalouspäällikkö on Metsähallituksen metsästysasioiden hallintopäätöksissä ylin viranomainen. **Muut ohjausyksikön jäsenet** vastaavat toimenkuvansa mukaisesti tietyistä eräalan kokonaisuudesta – metsästyksistä ja riistanhoidosta, yhteiskunnallisista kysymyksistä, asiakkuuksien hallinnasta ja viestinnästä.

Jokaisella alueella (Lapissa, Pohjanmaalla ja Etelä-Suomessa) työskentelee **aluepäällikkö**, joka tuo alueellisen näkökulman eräasiain valtakunnallisiin linjauksiin ja vastaa linjausten toteutumisesta toimialueellaan. Aluepäällikkö toimii alueensa erähenkilöstön hallinnollisena esimiehenä. Alueen erähenkilöstöön kuuluvat aluepäällikön ohella eräsuunnittelijoita, erätarkastajia sekä Pohjanmaalla myös kalaveden- ja riistanhoitajia.

Eräsuunnittelija määrittelee vuosittaiset lupakiintiöt pienriistan metsästyksessä Metsähallituksen lupa-alueille sekä ratkaisee hakemukset kausiluvista ja hirvenmetsästysoikeuksista. Eräsuunnittelijan toimenkuvaan kuuluu myös valtion maiden metsästysvuokrasopimusten tekeminen. **Kalaveden- ja riistanhoitaja** osallistuu suunnitteluun ja vastaa toteutuksesta riistanhoidossa ja elinympäristöjen kehittämisessä. Lisäksi hän vastaa riistalaskennoista.

Lisätietoja metsästyksestä ja riistan hoidosta löydät verkkosivuiltamme www.metsa.fi/metsastys.

Metsähallituksen metsästysluvut myydään Villin Pohjolan myyntijärjestelmän kautta. Metsästysluvan voi ostaa Villin Pohjolan verkkokaupasta www.villipohjola.fi -> Nettikauppa tai asiakaspalvelun numerosta **0203 44122**.

Metsästäjän hyvät tavat

Metsästys on erottamaton osa suomalaista kulttuuria. Myös eräperinteiden kunnioittaminen on kuulunut meikäläiseen metsästyskäytäntöön.

Metsästäjien keskusjärjestö päivitti pari vuotta sitten metsästyksen eettiset sää-

nöt. Ne eivät ole vuosien saatossa suuresti muuttuneet. Mutta sääntöjä noudattamalla harrastukselle luodaan suotuisat puitteet myös tulevaisuudessa.

Eettiset ohjeet voidaan nähdä myös metsästyksen herrasmiessääntöinä.

Edistä toiminnallasi metsästyksen arvostusta

Kunnioita luontoa ja riistaa, saalis ei ole pääasia. Harkittu ja rauhallinen metsästys antaa parhaat eräelämykset. Minimoi jälkesi luonnossa – älä roskaa, kerää hylsyt ja roskat pois, siisti nuotiopaikat.

Verota riistaa kestävän käytön periaatteiden mukaan

Metsästä aina kestävän käytön periaatteiden mukaan. Sovi ta siis pyyntisi riistan tuottokyvyn mukaan ja valikoi saalista mahdollisuuksien mukaan. Riistanhoitotyöllä voit kohentaa riistan elinoloja.

Arvosta ja kunnioita riistaa

Käytä sellaisia pyyntimenetelmiä, joissa saalis on mahdollista valikoida ja saaliin haavoittumisriski on pienin. Ammu vasta kun olet varmuudella tunnistanut saaliseläimen turvalliseksi. Käsittele saalista arvokkaasti.

Huolehdi turvallisuudesta

Asetta käsitellään aina niin kuin se olisi ladattu. Ammu vain turvallista taustaa vasten ja selvitä myös koiran sijainti ennen laukausta. Metsästäjän arvoa ei mitata sillä kuinka kauas hän pystyy riistan ampumaan, vaan kuinka lähelle hän pystyy hiipimään eläimen sitä havaitsematta.

Ota huomioon asutus ja muut luonnossa liikkujat

Metsästäjänäkin olet vain yksi luonnonkäyttäjä muiden joukossa. Toimi niin, että myös muut luonnossa liikkujat tuntevat olonsa turvalliseksi. Pyri metsästäämään vähintään kilometrin etäisyydellä pihapiireistä.

Huomioi poronhoito

Poronhoitoalueella metsästäessä huomioi porotokat. Kouluta koirasi kunnolla, kun lähdet poronhoitoalueelle metsälle.

Kunnioita muita metsästäjiä

Metsästys ei ole sooloilua, vaikka olisitkin yksin liikkeellä. Kunnioita siis myös naapuriseuran miehiä ja ole heillekin reilu eräkaveri.

Kehitä taitojasi ja tietojasi

Metsästystaitojen hallinnassa ei ole ylärajaa. Kehitä lajintunnistustaitojasi, kohenna ampumataitoja, perehdy metsästysalueeseesi. Välitä tietojasi myös muille harrastajille, varsinkin nuorille.

Eräsuunnittelija Jarmo Katajamaa

Erityisoikeudet korostuvat Ylä-Lapin metsästyssuunnittelussa

Eräsuunnittelija Jarmo Katajamaan toimialueena on saamelaiden kotiseutualue, kolme pohjoista kuntaa ja Lapin paliskunta. Alue on monen metsästäjän jokavuotinen kohde, ja parhaina syksyinä liikkeellä on ollut 3500 jahtimiestä.

Metsästyksen ja paikallisten elinkeinojen sekä saamelaiskulttuurin yhteensovittaminen vaatii Ylä-Lapissa erityistä huomiota.

– Työni on käytännössä sidosryhmäyhteistyötä. Kumppaneitani ovat paliskunnat, riistanhoitoyhdistykset, paikalliset ja ulkopaikkakuntalaiset metsästäjät. Aktiivista tiedon välitystä tarvitaan molempiin suuntiin ja minä olen tässä solmukohdassa, Katajamaa listaa.

Eräsuunnittelijan työ kuluu Ivalossakin tietokoneen ääressä. Metsästyksikauden lähestyminen näkyy soittojen määrässä ja työpäivät menevät monenlaisiin kysymyksiin vastaillessa.

– Metsästäjä näkee meidät vain lupaa hankkiessaan. Harvoin tullaan ajatelleeksi, että sitä lupaa on valmisteltu koko vuosi. On selvitetty

riistakantoja, mitoitettu metsästäjämääriä, soviteltu lupia niille alueille, missä ei ole poroja ja niin edelleen.

Vuoropuhelua ja läpinäkyvyyttä

Varsinkin riistakantojen seuranta on nykyään keskeinen osa eräsuunnittelua. Kevät valmistelun alkukesän lupamyynä. Kesän riistalaskentojen tuloksia odotetaan alkusyksystä kuumeisesti ja niiden pohjalta tehdään päätökset syksyn lupamyyniin. Samalla käydään tiivistä yhteydenpitoa sidosryhmien kanssa.

Syksyn metsästyksikauden aikana tehdään laskentoja talvikautta varten. Ja kaiken aikaa tietoja vertaillaan edellisvuosien tilanteisiin. Metsästyksikausi on pitkä ja riistakantoja joudutaan arvioimaan moneen kertaan pitkin vuotta.

Yhteistyötä tehdään myös yli valtakunnan rajojen, erittäin paljon norjalaisten kanssa.

– Toiminnan läpinäkyvyys on koko järjestelmän ydin. Käytössämme on paljon kiitosta saanut nykyaikainen suunnittelujärjestelmä, joten luvat perustuvat ajantasaiseen ja todelliseen tie-

toon. Painetta tulee monelta suunnalta ja siksi päätösten pitää olla hyvin perusteltuja, Katajamaa vakuuttaa.

Ylä-Lapissa metsästyksellä pitää pystyä sovittamaan yhteen alueen monimuotoisen luonnonkäytön kanssa. Porotalous on niistä merkittävin. Se nauttii jo lainkin turvin erityistä suojaa ja metsästyksen mitoitus näillä alueilla on herkkä kysymys.

– Suunnittelijan työssä se näkyy jatkuvana vuoropuheluna ja metsästäjämäärien sovittamisena. Lupamäärät pitää mitoitaa oikein ja ilmeisesti tässä on aika hyvin onnistuttukin. Ristiriitoja ei juuri ole tullut.

Katajamaalla on itsellään seisomia ja niiden kanssa hän pääsee metsälle ”riittävästi”. Ja yllätys yllätys, mies ei aina otakaan suuntaa koskemattomiin ikimetsiin.

– Minä tykkään metsästää nuorissa taimikkometsissä, siis parin miehen korkuisissa sankoissa risukoissa. Se on erittäin haastavaa ja vaatii paljon sekä koiralta että mieheltä. Siellä ei ole ruuhkaa, suunnittelija nauraa. ■

Eräsuunnittelija
Kalervo Timonen

Karhu työllistää Itä-Suomessa

Eräsuunnittelija Kalervo Timosen työpöydällä kaksi asiaa nousee ylitse muiden: metsästyseurojen vuokra-asiat ja syksyinen karhujahti.

Kalervon reviirinä on Itä-Suomi. Alueella on paljon metsästäjiä ja moni ruuhka-Suomen asukas suuntaa jahtireissunsa samoilta alueil- le. Sen huomaa myös eräsuunnittelijan työ- paikalla.

– Vaikka ei omistaisi almanakkaa niin metsäs- tyskauden lähestymisen huomaa. Puhelin alkaa soida ja jahtimaastojen lisäksi kysytään vaikka mitä metsästyksen yleistietoa. Viimeksi kyseltiin korvaavista haulimateriaaleista, Kalervo listaa.

Itä-Suomessa metsästyseurojen vuokra-asiat työllistävät eräsuunnittelijaa. Vuokrasopimuk- sia on pelkästään Itä-Suomessa lähes tuhat. Kun siihen päälle tulee vielä kausilupien käsittely – Itä-Suomessa 1 100 kappaletta – ja noin 60 hir- venmetsästyksen alueluvan käsittely niin pape- rityötä riittää.

– Työhöni kuuluu metsästyksen suunnittelu ja kiintiöinnin valmistelu Itä-Suomessa. Kyllä

tämän pöydän kautta vuodessa joitakin satoja kiloja paperia kulkee, mies laskee.

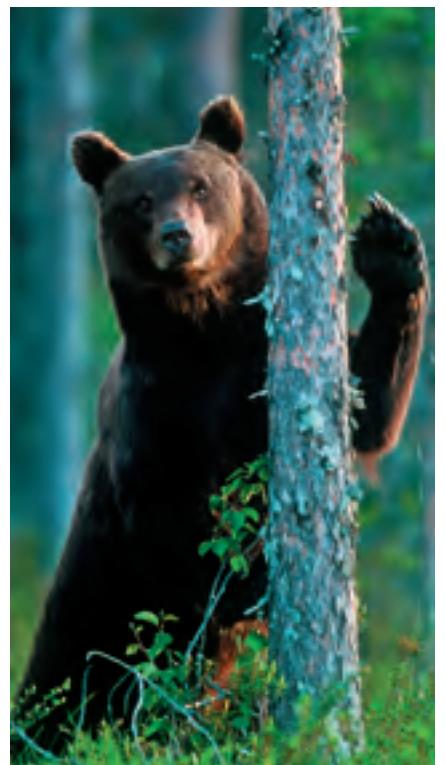
Tarjolla yhteisiä jahtielämyksiä

Pohjois-Karjala on Suomen karhukeskittymä. Se näkyy myös Timosen työssä, sillä alueen laajassa karhuyhtenäisluvassa on mukana suuri osa Met- sähallituksen maista.

– Viime vuonna Pohjois-Karjalaan saatiin 41 karhunkaatoilupaa. Jahti kesti käytännössä muu- taman päivän ja esimerkiksi Ilomantsissa kaadet- tiin yhdessä päivässä kaikki yhdeksän pyyntilu- paa. Se kertoo jotain petojen runsaudesta.

Toimistopäivien välissä eräsuunnittelijakin pääsee joskus maastoon. Viimeistään vapaapäi- vänä.

– Syksy kuluu hirvijahdissa ja perinteisiin kuuluu viikon lintujahtireissu tutulla porukal- la. Metsästyksessä on paljon eri elementtejä ja ka- veriporukka ja yhdessä tekeminen on niistä tär- keimpiä. Niitä elämyksiä pyrimme tarjoamaan muillekin, Timonen tiivistää. ■

Valtion maat

palvelevat monipuolisesti metsästäjiä

A person wearing a camouflage cap and jacket is shown in profile, looking towards the right. They are holding a rifle. The background is a soft-focus landscape with a sunset or sunrise sky in shades of orange, pink, and blue. The person is standing in a field of green bushes.

Valtion mailla on monenlaisia rooleja nyky-yhteiskunnassa. Metsästys on yksi osa niiden käyttöä. Suomessa on metsästäjiä nykyään yli 300 000, joista noin kolmannes erästelee valtion mailla. Pohjoissuomalaisessa metsästyksessä valtion mailla on aivan keskeinen rooli, onhan suurin osa maamme pohjoisista alueista valtion maita ja Metsähallituksen hallinnassa.

Menneinä aikoina niin sanotut kruunun maat ovat olleet perinteisesti Suomessa yhteisnautinnassa olevia alueita. Sieltä on otettu puita, marjoja, sieniä, riistaa ja kalaa – ehkä joskus hiukan salaakin, mutta toimeentulon vuoksi. Valtion mailla on yhä tärkeä merkitys suomalaiselle metsästykselle ja erityisesti metsästyskulttuurille. Erämaiset, asumattomat salot tarjoavat mahdollisuuden vaalia perinteisiä erämiestaitoja ja päästä irti arjen kiireistä.

Erityisesti metsäkanalintujen metsästysmahdollisuudet ovat edelleen parhaimmillaan valtion mailla.

Lisäksi sadat hirviporukat pääsevät harjoittamaan yhdessä pyyntiä valtion lupa-alueilla. Samoin karhun, majavan ja hanhen pyytäjät saavat mahdollisuuksia naakia erämetsissä ja palautella mielellin kärsivällisen metsästyksen saloja.

Yhteisten alueiden nautinnan idea on yhä käytössä. Pohjoissuomalaisten oikeus – kuntalaisen oikeus metsästä oman kuntansa valtion mailla – on esimerkki lailla annetusta oikeudesta, joka vaalii yhteisen nautinnan periaatetta. Tämän ns. vapaan metsästysoikeuden arvioidaan kannustavan myös ihmisiä yhä asumaan haja-asutusalueilla. Oikeudella on tällöin laajempaa yhteiskunnallista merkitystä. Ehkä moni viranhaltija miettii mitä menettäisi, jos muuttaisi etelään valtaviiran perässä, ja vastaavasti monelle hienot eräkäynnin mahdollisuudet voivat toimia houkuttimena suunnata kohti pohjoisia seutuja. Kuntalaisen oikeuden käyttäjiä on yhä noin 45 000–50 000, mutta heidän määränsä on vähenemässä poismuuton seurauksena. Poismuuttajista tulee lupametsästäjiä, jotka haluavat mahdollisuutta päästä takaisin tutuille eräpoluilleen.

Sovittelua

Valtion maat tarjoavat myös mahdollisuuden sellaisille, jotka eivät omista maata, eivätkä kuulu metsästyseuroihin. Heitä on erityisesti Etelä-Suomen kaupungeissa paljon ja lisää on tu-

lossa. Kun metsästysoikeuksia jaetaan, heidät on metsästyslain mukaan asetettava etusijalle. Pitempiaikaisia lupia annettaessa hakijan metsästysmahdollisuudet ovat tärkein jakokriteeri. Päiväluvuissa, joiden myynti tapahtuu internetin tai puhelimen kautta, metsästysmahdollisuuden kontrollointi on vaikeaa. Nämä luvat myydäänkin siinä järjestyksessä kun niitä kysytään, kunnes ennalta määrätty myyntikiintiö on täynnä. Kysyimmillä alueilla kiintiö myydään hetkessä lupien myynnin alettua. Kysyntä on suurempaa kuin tarjonta. Pohjoisessa kuntalaisen oikeus asettaa reunaehdot lupametsästykselle ja luvat kiintiöidään sen mukaan.

Koska valtion maat ovat niin sanotusti kansalaisten yhteistä omaisuutta, niiden hallintaan liittyy paljon haasteita. Sen lisäksi, että samoille alueille on sovittava sekä kuntalaisen oikeudella metsästävä että lupametsästäjät, on metsästyksen suunnittelussa huomioitava erityisesti kestävyys. Ei riitä, että metsästyksen arvioidaan olevan kestävä, vaan se tulee myös pystyä osoittamaan. Sen vuoksi Metsähallitus käyttää suunnittelujärjestelmää, joka dokumentoi metsästyksen.

Luvan saajan tehtävä on täyttää saalispalautte. Vain sen avulla voidaan osoittaa riistakantojen verotuspaine. Myös vapaan metsästysoikeuden metsästyspainetta tullaan jatkossa seuraamaan yhteistyössä riistan tutkimuksen ja riistahallinnon kanssa.

Valtion maiden metsästyksen liittyy paljon odotuksia. Ne ovat usein ristikkäisiä. Tästä myös johtuu, että Metsähallituksen toiminta ei miellytä aina kaikkia. Se ei voikaan miellyttää, koska linjaukset ovat kompromisseja. Jos kumartaa oikein syvään yhteen suuntaan, takaapäin ei näytä yleensä kovin hyvältä.

Paljon tavoitteita – kaikilla perusteensa

Jotkut kuntalaisen oikeudella metsästävä katsovat, että etelän lupametsästäjä vie mennessään

kaiken riistan ja vaativat lupametsästyksen rajoittamista. Jotkut lupametsästäjät kokevat, että ei ole oikein, että niin sanotun vapaan metsästysoikeuden omaavat saavat ampua ilman saalisrajoitusta ja ilman saalisilmoitusvelvollisuutta. Luontoyrittäjät haluaisivat myydä itse metsästyslupia ja saada näin houkutteltua heidän palveluun käyttäviä maksavia asiakkaita. Saamelaisen poronhoidon ja riekon ansapyyntikulttuurin edustajat kokevat hekin ajoittain, että lupametsästyksen on ristiriidassa heidän kulttuurinsa ja intressinsä kanssa.

Myöskin Etelä-Suomessa on omat haasteensa. Viime aikoina on ehkä eniten keskusteltu siitä, millä etelän suojelualueilla saa metsästä ja millä ei? Luonnonsuojelualueet ovat Metsähallituksen hallinnassa ja osalla niissä metsästyksen on mahdollista. Jos rajoitukset laajenevat, monet kyläseurat menettävät ikiaikaisia jahtimaitaan. Tämäkin asia on käymistilassa ja selkiytyy vasta kun luonnonsuojelulain osauudistus etenee eduskunnassa.

Edellä oleva kuvaa lähinnä sitä, että Metsähallituksen metsästyksen suunniteluun suuntautuu monenlaisia ja toisiinsa nähden ristikkäisiä tavoitteita. Eikä myöskään voi väittää, että joku taho olisi vaatimuksineen väärässä. Metsähallituksen tehtävä on kuunnella herkällä korvalla osapuolia ja hoitaa leiviskäänsä niin, että kukaan ei koe joutuvansa täysin kaltoin kohdelluksi. Helppoa se ei ole, mutta niinhän ei ole kukaan luvannutkaan.

Osallistamme sidosryhmiä, kuuntelemme heitä ja teemme ratkaisuja, kun erilaiset näkökannat ovat nousseet esille. Monet asiat on lainsäätäjä ratkaissut puolestamme ja se taas velvoittaa Metsähallitusta.

Teemme parhaamme.

Jukka Bisi
ylitarkastaja

Oikeiden lupamäärien mitoitus on koko vuoden työn tulos

Eräsuunnittelijan pitää tasapainoilla

Eräsuunnittelija Pasi Kamula saapuu työmaalle Metsähallituksen Rovaniemen toimistolle. Eletään eräsuunnittelijan yhtä kiireisintä viikkoa, sillä muutaman päivän päästä päätetään tulevan syksyn lupakiintiöt. Kamula näyttää kuitenkin rauhalliselta kun hän käynnistelee tärkeintä työkaluaan, Metsähallituksen riistatalouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmää.

Tietokoneen näytölle avautuu nopeasti järjestelmän etusivu, ”Riistatalouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmä”. Nimensä mukaisesti sillä suunnitellaan sekä seurataan riistakantojen ja metsästyksen yhteiseloja valtion mailla.

Käytännössä järjestelmä jakautuu kahteen osaan. Toisella puolella on tieto riistakannoista, riistakolmiolaskentojen tulokset valtion maiden osalta sekä edellisvuosien taustatilanne. Toisella puolella ovat myydyt luvat ja metsästäjien antama saalispalautte, eli tieto paljonko riistakannasta poistui.

– Suunnittelua ei lähdetä tekemään puhtaalta pöydältä vaan takana on alueen historia, riis-

takantojen historia ja kehityksen suunta sekä metsästyksen historia. Tarvittava taustatieto on siis täällä järjestelmässä ja sen pohjalta on hyvä lähteä suunnittelemaan uutta metsästyskautta, Kamula sanoo.

Nippelitiedon alkujuurilla

Avaamme järjestelmästä riistakantojen seuranta-puolen. Viimeisin tieto kuluneen syksyn tilanteesta ei ole vielä selvillä ja luultavasti samaan aikaan lukuisat laskentaryhmät ovat tekemässä työtään.

– Tällä järjestelmällä me pystymme katsomaan, paljonko lintuja voidaan minkäkin koikoisesta kannasta kestävästi poistaa, Kamula vinkkaa.

Järjestelmän tietomäärä on yksinkertaisesti sanoen valtava. Sieltä löytyy viime vuosilta kaikki riistakantatiedot, myydyt luvat, saadut saaliit ja metsästäjien antama palaute. Ohjelma taipuu erilaisiin raportteihin ja tätä ominaisuutta myös hyödynnetään.

– Meillä on lukuisia sidosryhmiä, riistanhoitoyhdistykset ja riistanhoitopiirit muiden muassa, jotka käyttävät tämän järjestelmän tietoja.

Nopeasti nähdään myös lupien keskimääräinen kesto, paljonko jahtipäiviä on käytetty ja paljonko metsästäjät ovat keskimäärin patikoineet ja paljonko lopulta saaneet saalista. Siis täältä löytyy vaikka mitä nippelitietoa, suunnittelija luettelee innoissaan.

Mutta tunnusluvut ennakoivat, että selkeää laskua edellisvuosista on tapahtunut. Maastossa vallitsevasta riistatilanteesta pitäisi saada kokonaiskuva, jotta metsään osataan päästää oikea määrä jahtimiehiä.

– Kesämyynti tehdään edellisvuoden lukujen pohjalta. Nyt on edessä tilanne, että syysmyyntiin ei juuri lisälupia tule, koska kaikki laskentatulokset osoittavat voimakkaasti alenevia riistakantoja. Viikon päästä pitää tietää, tuleeko lisälupia ja minkä verran, mies kiirehtii.

Ranualla riittää metsästysväljyyttä

Lähdemme katsomaan koneelta yhden alueen metsästyksen suunnittelua vuoden 2007 lukujen pohjalta, koska uusia ei vielä ole käytössä. Esimerkkialueeksi valitaan monien metsästäjien tuntema metsästysalue numero 2619 Ranua ja sieltä lähtötiedoiksi haetaan riistakantojen

– Tästä näen nopeasti, että metson saalisosuus on pysynyt vuodesta toiseen samana, vaikka kannan laskusta on oltu huolissaan, Pasi Kamula katselee järjestelmän tunnuslukuja.

tunnuslukuja. Niitähän löytyy pitkä lista, joista ydinluku on arvioitu kanalintukanta.

– Lintukannaksi on arvioitu 24 lintua neliökilometrillä. Metsästyskuolevuudeksi arvioimme kymmenen prosenttia ja keskimäärin metsästäjän saaliiksi 0,3 lintua metsästysvuorokautta kohti, suunnittelija tutkii lukemia.

Lupakiintiöitä määriteltäessä pohjoisessa pitää ottaa huomioon niin sanotun kasipykälän osuus. Eli paikallisilla on valtion mailla vapaa metsästysoikeus ja Ranuan tapauksessa sen osuudeksi määritellään 55 prosenttia.

– Täältä nähdään nyt sitten, että kanalintukauden alussa päivää kohti Ranualla voidaan myydä 184 lupaa. Silloin jokaiselle metsästäjälle jää jahti- maata keskimäärin 808 hehtaaria, eli hyvin sopii. Hirvijahdin alkamisen jälkeiselle ajalle jätetään 65 lupaa päivää kohti ja silloin on tosi väljää, jokaiselle Metsähallituksen pienriistalupametsästäjälle 2300 hehtaaria päivää kohti. Kaikkiaan Ranualla on myyty 1 600 lupaa, Kamula listaa.

Sitten siirrymme aina yhtä mielenkiintoiselle saalispuolelle. Ranualta annettujen saalispalautteiden ja niiden pohjalta korjatun laskelman mukaan saatiin yhteensä 1 060 metsäkanalin- tua. Metsoja saatiin 145, teeriä 406, pyitä 279 ja riekkoja 230.

– Lintuja saatiin näiden lukujen valossa hyvin ja se näkyy täällä palautteen puolellakin. Lintukantaa kehuaan hyväksi – nuorisolupaa näyte- tään tuossa kiittelevän. Laavuja tai tulipaikkoja kaipaillaan useassa palautteessa, mutta itse jahti- maat saavat kiitosta, syystäkin, Kamula sanoo.

Saalisriekko vaihtui teereen

Eletään siis elokuun loppua ja kanalintujahdin lupamyynä kolkuttelee ovelta. Kamula seuraa tähän aikaan vuodesta suurimmalla mielenkiin- nolla riistakolmiolaskentojen tuloksia ja kesä- myynnissä myytyjen metsästyslupien määrää. Jahtikauden mentyä mielenkiinto siirtyy saa- dun saaliin puolelle sekä metsästäjien antamaan palautteeseen.

– Täältä näkee aika näppärästi, että paljonko yhden linnun saamiseksi pitää tehdä töitä. Se ni- mittäin vaihtelee melkoisesti. Posiolla se on 18 tuntia, mutta Levin alueella 40 tuntia, Kamula tutkailee taulukoista.

Järjestelmä kertoo lahjomattomasti myös laji- en välisistä vaihteluista. Vielä kymmenen vuotta sitten Lapissa joka toinen saalislintu oli riekko, nyt sen osuus on romahtanut. Nyt melkein joka toinen saalislintu onkin teeri.

Metsosaaliit ovat sitä vastoin pysyneet mel- ko samansuuruisina vuodesta toiseen kantojen heittelystä huolimatta.

Isot alueet vetävät väkeä

Kamulan ominta reviiiriä ovat Länsi- ja Itä-Lappi. Niistä varsinkin itäinen osa tuottaa päänvaivaa, sillä alueelle kohdistuu kova kysyntä.

– Esimerkiksi Kittilän suosio on lisääntynyt viime vuosina, Posio taas on perinteisesti suo- sittua aluetta. Mutta tässä suunnittelupöydäl- lä on helpompi suunnitella metsästystä alueil- la, joihin on vähemmän kysyntää. Siis suuntia

Ylitornio, Tervola, Keminmaa ja niin edelleen, mies listaa.

Kamula tietää kokemuksesta, että metsästäjät eivät juuri uusille alueille haikaile. Kun on ker- ran saanut luvan Savukoskelle, sinne on pääs- tävä joka syksy.

– Jos samalla rahalla saa metsästyslupan 300 000 hehtaarille ja 30 000 hehtaarille, niin otetaan mieluummin se suuri alue. Tämähän on tietysti vähän hassua, sillä keskiverto metsästäjälle riittää päivälle 200 hehtaaria, Kamula toteaa.

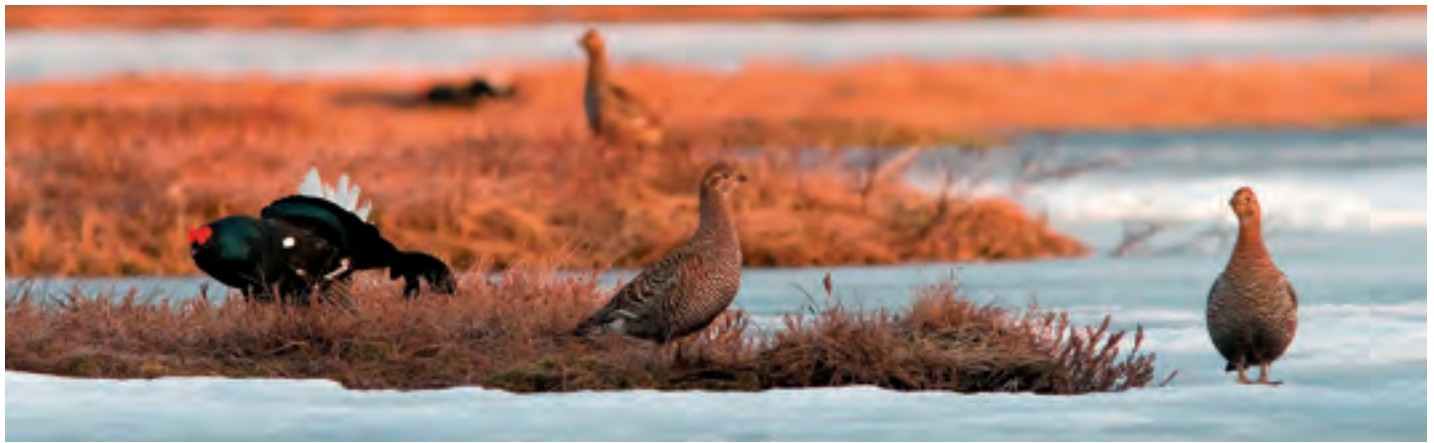
Jokaisen luvan myynti perusteltava

Vuonna 2007 Metsähallituksen metsästyslupa- alueille myytiin 39 177 pienriistalupaa. Melkoi- nen määrä ja suunnittelujärjestelmä on rekiste- röinyt niistä jokaisen.

Mutta suuri on sekin joukko, joka ei ole saa- nut lupaa.

– Jossain määrin hankalia ovat tapaukset, kun ihmisillä on mökki täällä Lapin perukoissa. Ai- kanaan he saivat sinne harkinnanvaraisen met- sästyslupan kohtuullisen helposti. Mutta nyt sel- lainen ei ole mahdollista. Meidän pitää pystyä perustelemaan, että jokainen myyty lupa täyttää sosiaalisen ja ekologisen kestävyysperiaatteen. Nykykäytäntö on ainoa mahdollinen tapa sen toteuttamiseen, Kamula alleviivaa.

Lupien rajattu saatavuus ohjaavat kylmästi se- kä ajankohdan että paikan. Pyyntireissua ei pys- tytä nykyjärjestelmässä suunnittelemaan säiden tai kavereiden toiveiden mukaan.

– Täällä pohjoisessa lupamäärien mitoitusessa pitää ottaa huomioon paikallisten vapaa metsästysoikeus valtion mailla. Se on iso asia ja monilla alueilla yli puolet kiintiöstä menee paikallisille.

Lapissa lupaluonnittelussa tulee huomioida myös muu luonnonkäyttö, porotalous etunenässä. Erityisesti koirien kanssa metsästys on herkkä kysymys. Sosiaalinen kestävyys on siinäkin suunnittelun kulmakivi.

– Etelä-Suomessa tilanne on täysin toinen. Siellä pitää kamppailla sen pulman kanssa, että sopivatko metsästäjät ja koirat melko pienille lupa-alueille. Paine on melkoinen.

Jahtikauden ruuhkainen alku

Vaan millainen paine on suosituimmille lintumaille Itä-Lappiin ja Koillismaalle? Se päästään näkemään lupamyynnin puolelta, jota lähdemme kurkkaamaan.

– Täältä pääsemme näkemään reaaliaikaisen lupatilanteen, paljonko kiintiöissä on varaa vai onko yhtään. Otetaan täältä syyskuun kolme ensimmäistä viikkoa ja lupa-alueeksi kaikki 26 alkat, siis Länsi-Lapin alueet. Miltäs täällä näyttää, Kamula tutkailee ruudulta.

Syyskuun alussa lupia on myyty hyvin verkkaleen. Monin paikoin 30 luvan kiintiöstä on myyty vain yhtä, kahta ja kolmea lupaa. Jänismiehet ovat siis harvakseltaan liikkeellä.

Kiintiöissä on tilaa vaikka kuinka, mutta lintujahdin alku 10. syyskuuta muuttaa näkymät. Ruutu helähtää monin paikoin lähes punaiseksi. Kiintiöitä ei siis ole enää juuri syysmyyntiin luvassa.

– Tästä nähdään, että Kolarin alueelle on tullut myyntiin 50 lupaa avauspäivälle ja kolme on enää jäljellä. Pelloon on lupia 30 ja yksi on enää myymättä. Ylitornioon on laitettu 25 lupaa myyntiin ja 15 näyttäisi olevan vielä tarjolla, eli sinne pääsisi heti avaukseen lintumetille. Rovaniemen kaikilla lupa-alueilla näyttäisi myös olevan vielä tilaa, suunnittelija luettelee.

– Mielenkiintoista että esimerkiksi Tervolan 30 000 hehtaarin alueelle ei ole myyty vielä

kanalintujahdin alkuun yhtään lupaa, Kamula vinkkaa.

Tilanne muuttuu täälläkin kun suunta kääntyy Rovaniemeltä pohjoiseen tai varsinkin itään. Punaiselta näyttää, vain Pelkosenniellä näyttäisi olevan tilaa.

Palautetta kuunnellaan

Kamula ja kaikki muutkin suunnittelijat saavat järjestelmän kautta myös kaiken asiakaspalautteen ja sitä seurataan suurella mielenkiinnolla. Käymme katsomassa vielä sitäkin.

– Täällä asiakkaat pääsevät arvostelemaan myynnin toimivuutta, metsästyskohdetta, hin-

taa sekä antamaan vielä vapaata palautetta. Ja si-tähän tulee, Kamula sanoo ja napauttaa näytölle melkoisen listan kommentteja.

Maastot näyttävät saavan pääosin kehuja, vaikka hakkuista ei erityisesti nautita. Kämpät keräävät kiitoksia ja monin paikoin lintukantoja-kin on keuhuttu. Jossain on ollut silta poikki.

– Palaute kertoo myös, kulkevatko asiakkaiden palaute ja riistakanta-arviot käsi kädessä. Tässä joku on kävellyt 75 kilometriä ja saanut kaksi teertä. Mutta palaute on erinomainen, Kamula näyttää.

Yleisesti ottaen ne metsästäjät, jotka ovat saaneet saalista antavat hyvää palautetta, ilman saalista jääneet purnaavat. Mutta poikkeuksiakin löytyy.

– Tässä on kaksikin ilman saalista jäänyttä, mutta arvosanat ovat erinomaiset. Se kertoo vain siitä, että ihmiset arvostavat metsässä eri asioita. Toiselle on tärkeää saalis, toinen nauttii hiljaisuudesta, kolmas maisemista.

Mitähän muut saivat saaliiksi?

Vaikka suunnittelu- ja seurantajärjestelmä on toimiva ja kerrassaan mainio työkalu, kehitettävääkin pohditaan. Eräsunnittelijat ovat viritelleet ajatusta, joka on ihmisille tuttu muiden muassa auton katsastuksesta. Eli vaikka oma kulkupeli meni heti läpi, naapureiden autoissa oli keskimäärin näitä ja näitä vikoja.

– Se olisi lyhyt yhteenveto metsästysalueen lupamääristä, saaduista saaliista ja metsästäjien antamasta palautteesta. Sähköinen maailma antaa tähän hyvän mahdollisuuden. Eli kun annetaan saalispalaute sähköpostilla, niin paluupos-tissa saadaan pieni raportti alueen metsästyksen sujumisesta.

Laitamme järjestelmän kiinni. Maallikolle on valjennut varsin nopeasti, että eräsunnittelu nojaa melkoiseen tietomäärään. Lupamääriä ei heitellä hatusta vaan ne pohjautuvat vankkaan faktaan. Senkin järjestelmä on näyttänyt, että jos lupaa ei saa omille suosikkikohteilleen niin katsetta voi kääntää joskus uusillekin alueille. ■

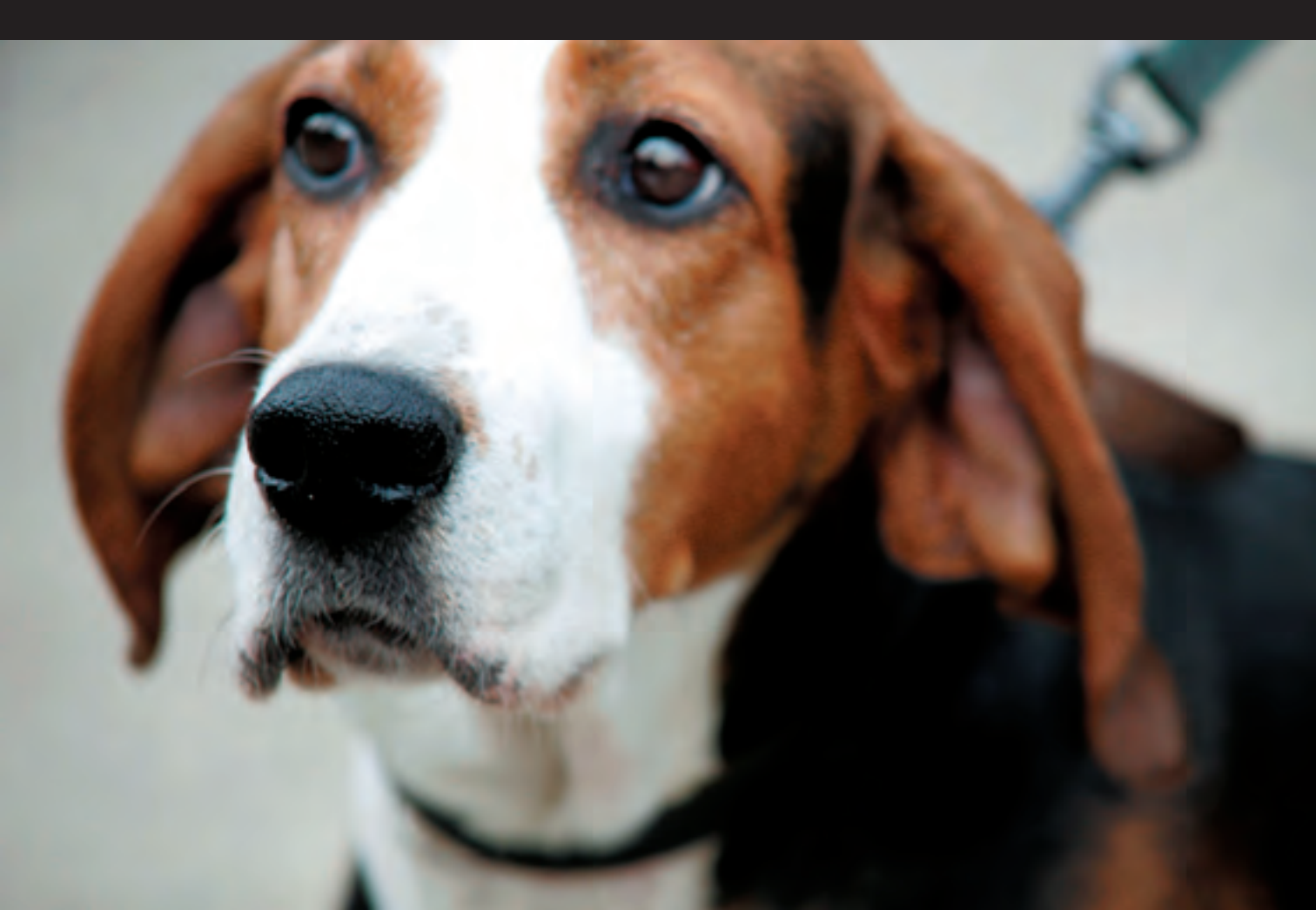

Huolehdi velvollisuudestasi metsästäjänä

Metsästyslain 46 §:n perusteella Metsähallituksen metsästyslupan saaja on velvollinen jättämään saalisilmoituksen välittömästi metsästyksen päätyttyä.

Saalisilmoituksen tietoja käytetään mm. metsästyksen kestävään mitoittamiseen. Asiakaspalaute antaa Metsähallitukselle arvokasta tietoa, jota hyödynnetään metsästystuotteita, markkinointia ja myyntiä sekä metsästysalueiden toimintaa kehitettäessä. Kaikki tiedot käsitellään luottamuksellisesti riistasuunnittelujärjestelmän avulla.

Sait saalista tai et – jätä saalispa-lautteesi internet-osoitteessa
www.metsa.fi/saalispalautteet

Koirat houkuttivat eräleirille

Palosaaren vanhan metsänvartijatilan eteinen on täynnä lenkkareita. Tuvasta kuuluu iloinen puheensorina ja naurunremakka. Sisältä löytyykin 18 maastoasusteisiin pukeutunutta poikaa ja pari tyttöä. Nuorten eräleiri on alkamassa.

Palosaarella eräleirille ovat mukavan metsäiset puitteet.

– Tästä nähdään, millainen lenkki me tehtiin. Takaisin osattiin ilman tekniikkaakin, näyttää Jukka Pietarila Raino Huttuselle (vas) ja Niklas Sairaselle.

Idea kurssin järjestämiseen lähti Metsähallituksesta. Raahan seudun riistanhoitoyhdistys ja Oulun riistanhoitopiiri olivat heti mukana. Yksi ainoa ilmoitus metsästäjälehdessä sai puhelimit soimaan ja sähköpostit vilkkumaan – eräharastuksilla on nuortenkin keskuudessa melkoisesti vetoa.

– Tulijoita olisi ollut moninkertainen määrä kuin mitä tänne voitiin ottaa. Tämä on laatuaan ensimmäinen koiriin painottuva eräleiri ja monille nuorille myös ensimmäinen mahdollisuus päästä näkemään ja kuulemaan koiran toimintaa metsässä, kertoo leirin vetäjä ja idean isähahmo **Reijo Hirvonen**.

Mutta puheita leirille ei ole tultu kuuntelemaan, omin käsin pitää päästä tekemään. Eikä aikaakaan kun Palosaaren verstaalta pukkasii ulos valioluokan minkinloukkuja liukuhihnavahtia, kiitos **Terho Luomasen** esivalmistelujen.

Kun evästyksiksi saatiin vielä **Harri Hepo-**

ojan opastukset pyytimen sijoitteluun ja syötittämiseen, pyynti-into oli heti katossa.

– Kyllä tähän minkki voisi loikkia, hyvän näköinen luomus, ynnäilevät savonlinnalaiset **Raino Huttunen** ja **Niklas Sairanen** sekä **Mikko Marin**.

Mikko on käynyt jo jahtikauden alussa sor-samsatsällä ja siellä olisi kaivattu myös minkinpyydyksiä.

– Kolme lihavaa minkkiä loikki siellä kaislikossa ihan passipaikan edessä. Voi että harmitti, Mikko muistelee.

Savikiekkolentää lujaa!

Poikien joukkoon on lähtenyt mukaan myös kaksi rohkeaa tyttöä, pyhäjokelaiset **Meri Pahkala** ja **Kerttu Tirilä**. Kummallakaan ei ole juuri aiempaa metsästyskokemusta, mutta metsästyskortin hankinta on käynyt jo mielessä.

– En ole ampunut koskaan haulikolla. Sitä olisi hauska kokeilla, Meri sanoo mieteliäänä.

– Minua kiinnostavat kyllä enemmän jahtikoirat, Kerttu jatkaa.

Monilla eräleireillä on mahdollista suorittaa metsästyskortti. Tällä kertaa sitä ei yritettykään mahdollistaa ohjelmaan vaan, nuorille haluttiin tarjota eräelämyksiä koirien kera.

Mutta ennen koirametsään lähtöä otettiin tuntumaa pyssyihin. Pienoiskiväärillä ammuttiin tauluihin 50 metrin matkalle ja porukasta löytyi todellisia ampujakykyjä. Tauluissa on niin pieniä kasoja, että moni aikuinenkin olisi niihin tyytyväinen.

– Minua kiinnostavat nämä koirat, sanoo Kerttu Tirilä (oik) mutta Meri Pihkala odottaa ampumaharjoittelua.

– No ei mikään huipputuloks. Mutta näin ensi ammunaksi siedettävä, laski **Verner Ijäs** vaatimattomana.

Haulikkoradalla taas päästiin tutustumaan järeämpään pyssyyn. Kokeneet opettajat näyttivät kädestä pitäen, miten haulikkoa käsitellään turvallisesti. Ja miten sitä käsitellään, että pyssy ei potkaise olkapäätä mustaksi.

– Kiekot lentävät aika lujaa. Paikallaan oleviin osuihin heti, **Juuso Karhumaa** tuumii parin laukauksen kokemuksella.

Metsästäjän eittämättömiin perustaitoihin kuuluu myös suunnistus. Nuorille annettiin oppia kartan ja kompassin avulla kulkemisesta,

Luontopolulla saatiin oppia riistan ja metsänkäsittelyn yhteispeliin.

mutta näytille saatiin myös uusinta gps-tekniikkaa. Kartalla pysyttiin kummallakin.

Ensi kerralla koko viikko!

Toisena päivänä koitti odotettu hetki, kun aamutuimiin lähdettiin koirien ja koiranohjaajien kanssa metsään. Tarjolla oli jahtikoirien valioita: suomenajokoira, suomenpystykorva, irlanninsetteri sekä kaksi hirvikoiraa. Myös jäljestyskoiran työskentelyä verijärjellä päästiin päivän mittaan seuraamaan.

Melkoinen onnenpotku kävi kaikilla ryhmillä, sillä riistaan saatiin kontakteja. Hirvikoiraryhmä pääsi heti kuumille jäljille. Ohjaajat arvelivat karhun olleen liikkeellä leirimaastossa. Ja kun hetkeä myöhemmin päästiin hirvenhaukulle, kaikkien kasvoilla oli iloinen ilme.

Lintukoirat pääsivät metsopoikueen vierelle ja leirin maskotiksi nousut suomenajokoira Heta

ajoi jäniksen aivan ryhmän eteen tielle.

– Vielä eilen Heta ontui toista etujalkaa, mutta onneksi se saatiin kuntoon. Kyllä pitää koiralla olla tarkka vainu, kun se jäniksen tuolta metsästä hakee, Verner Ijäs taivasteli.

– Kyllä metsäkanalintujahti olisi kuitenkin sitä kaikkein mieluisinta. Siinä saa kävellä ja kulkea – vähän sellaista vanhaa eränkyyntiä. Pyitä olen jo pillittänyt ja aika hyvin taisi sävelet olla kohdallaan, kun lintu pyrähti heti näkyville, Mikko Marin muisteli päivän kokemusten jälkeen.

– Nuorten intoa varsinkin koirien kanssa oli ilo seurata.

Ja kun toinen leiripäivä taittui iltapäivän puolelle, uusien kavereiden ohella oli saatu kipinää tai suorastaan roihua metsästysharrastukseen.

– Seuraavalla kerralla tällainen leiri pitää olla viikon mittainen, oli leiriläisten yksimielinen palaute päättäjäsissä. ■

Miehet ovat verhoutuneet maastopukuihin. Kasvot on peitetty nekin maastonvärisellä hupulla ja käsissä on maastonkirjavat sormikkaat. Mukana ovat vielä maastokuvioiset jouset, kaksi taljajousta ja yksi vastakaarijousi. Ollaan siis tutustumassa jousimetsästyksen.

JOUSEN KANSSA HAASTETTA

Kolme rovaniemeläistä jousimetsästäjää virittelee varusteita. **Heikki Alakulppi, Janne Nilirova** ja **Jukka Laine** ovat kaikki niin maastoon sulautuvaisia kuin vain suinkin voi. Niin, paitsi että jousimiesten röllipuvuksi kutsuma asu olisi kuulemma aivan ylivoimainen.

Tapaamme metsästäjien kanssa Rovaniemen jousiammuntaradalla. Lintujahti on alkanut samana päivänä mutta kukaan kolmikosta ei ole päässyt vielä metsälle.

– Kyllä poltteele, mutta viikonloppuun pitää malttaa, Janne harmittelee.

Suomessa on noin 5 000 jousimetsästyksen harrastajaa. Laji on meillä varsin nuori, mutta harrastajamäärät ovat tasaisessa kasvussa. Jousen kanssa metsästyksessä vaatii hyvää maastotuntemusta ja tietoa eläinten käyttäytymisestä. Naamiointia tarvitaan myös.

– Jousimetsästäjillä keskimääräinen ampumamatka on 13 metriä. Usein alle 10 metriä. Sanoetaan, että sitä parempi jousimies mitä lyhyemmäl-

tä matkalta hän ampuu, metsästäjät pohtivat.

Kun puhe kääntyy jousimetsästyksen syvim-pään olemukseen, kolmikolla on heti yhteneväinen näkemys lajin viehätuksesta.

– Ykkösjuttu tässä on haaste. Itse olen vasta kerran päässyt ampumaan koppeloa, mutta saaliin jos annetaan, ruutimies ottaa jos annetaan, hymyilee Jukka.

– Kolmen vuoden jousimetsästyksen aikana olen saanut yhden sorsan. Mutta yksi jousella ammuttu sorsa tuntuu paremmalta kuin haulikolla tipautettu parvi. Kyllähän haasteellisuuden lisäksi kiehtoo lajin pitkät perinteet, Janne jatkaa.

– Haaste on se ykkössana. Saaliseläin on vielä saamatta, vaikka tilanteita on tullut eteen, Heikki myöntää.

Kahdenlaisia jousia

Miehillä on matkassaan kahdenlaisia jousia. Janne on tykätynyt vastakaarijouseen, siihen perin-

teiseen jousiampujan pyssyyn. Heikki ja Jukka taas kantavat mieluummin taljajousta, lyhyempää ja kahdella epäkeskolla varustettua asetta.

Kun perinteistä jousta jännitetään, veto käy aina raskaammaksi mitä pitemmälle jousta vetää. Taljajousessa kevennykset pudottavat vastusta vedon loppuvaiheessa.

– Vastakaarijousessa ei ole tähtäintä, vaan ampuminen tapahtuu kokemuksen tuomalla tuntumalla, vaistolla. Siksi tällä jousella pitää ampua melkein päivittäin, että tuo tuntuma säilyy. Matka-arviointi on se tavallisin kompastuskivi, Janne esittelee.

– Minua voi sanoa jo sekakäyttäjäksi, taljajousi on ykköspyssyini, mutta ostin kesällä vastakaarijousen. Sekin puoli pitäisi ottaa haltuun, sillä nämä ovat kaksi aivan erilaista jousta, Jukka sanoo.

– Jostain syystä täällä Lapissa ammutaan paljon enemmän vastakaarijousella. Yleisesti ottaen taljajousi on yleisempi, kertoo Heikki.

Jousimetsästäjille uusi lupa

Jousimetsästyksen suosio kasvaa melkoista vauhtia. Jousella metsästävät ovat tarvinneet aikaisemmin täsmälleen saman luvan kuin ruutiaseella metsästävät. Nyt Metsähallitus tuo markkinoille kokonaan uuden lupatyyppin, jousimetsästäjille suunnatun kausiluvan.

Lupa on voimassa 1.8.–30.4. Kana-linnut sisältävän kausiluvan hinta on 60 € ja muun pienriistan luvan hinta 35 €.

Uuden lupatyyppin tarkoituksena on kehittää jousimetsästystä Suomessa ja tarjota yhä useammille eränkävynin mahdollisuuksia. Hinnoittelu noudattaa kansainvälistä käytäntöä ja on alempi kuin muissa luvissa. Tämän perusteena on jousimetsästyksen luonne – saaliin saaminen jousella on erittäin vaativaa ja jopa harvinaista. Metsästysmuoto on äänetön ja soveltuu hyvin myös asutuksen lähellä sijaitseville ja pienillekin kohteille.

Mutta yhtä kaikki, metsästysjouset ovat erittäin tehokkaita aseita. Jos ammutaan viiden metrin päästä hiekalla täytettyyn ämpäriin, nuoli läpäisee sen kokonaan. Kiväärin kuula jää ämpäriin.

– Amerikassa jousi on ennen muuta suurriista-ase. Aseet ovat tehokkaita ja isoon maaliin on helpompi osua, Janne pohtii.

Itse välineet ovat hintavia nekin. Perus vaistojousen hinnat lähtevät 200 eurosta ylöspäin. Taljajouset ovat kalliimpia ja varusteiden kera sellainen saa pulitettua nopeasti tuhatkin euroa.

Pitkä lista suosikkilajeja

Suosikkilajeikseen rovaniemeläiskolmikko listaa metson, ketun ja jäniksen. Myös majava on mielenkiintoinen eläin jousimetsästyksessä, silloin puhutaan käyttöslajista mitä suurimmassa määrin.

– Napapiirin jousimetsästäjät tekivät retken Kuhmon majavamaille ja siellähän tapahtui he-

ti. Oltiin istuttu 10 minuuttia passissa ja majava tuli heti eteeni. Ammuin tuuman verran yli mutta naapuripassissa se saatiin. Komea 23 kiloinen mötkäle, Janne muistaa.

– Etelä-Suomessa metsäkauris olisi mielenkiintoinen laji, täällä se on vielä harvinainen. Etelässä myös kanadanhanhea metsästetään jousella, jatkaa Heikki.

Kiirettä jousen kanssa ei pidetä. Tärkeintä on metsään lähtö.

– Kun tein ensimmäisen kerran oman vakio- lenkkini, se kesti tunnin. Viimeksi samaan matkaan meni jo neljä tuntia, mutta vieläkin menin vähän liian lujaa, Jukka nauraa.

Rovaniemellä jousimetsästäjillä on mainiot jahtimaat. Paikkakuntalaisena valtion mailla on vapaa metsästysoikeus, mutta lupauudistus otetaan lämmöllä vastaan

– Uusi jousimetsästyslupa on tervetullut parannus lupapuoleen. Se lisää kiinnostusta lajiin uudella tavalla, miehet ynnäävät. ■

– Jousimetsästäjien omaa lupatyyppiä odotetaan mielenkiinnolla, Janne Nilirova sanoo.

– Nuolen kärjen pitää olla niin terävä, että sillä pystyy ajamaan partansa, Jukka Laine vakuuttaa.

Eränkäyntiä valtion mailla

Järvisen ajattelussa erämet-sien elementit, kuten kelo, pihka, ruska, kaste tai aurin-gonlaskussa kylpevä erämaa-lampi ovat luonnon pyhät-tojä, jotka koskettavat suo-malaisen sielua. Erityisesti luonnon oman verkkaisen kehityksen tuottama metsä ja asumaton erämaa vetävät meitä puoleensa. Eränkäyn-nin ydintä edustavat koira ja metsästäjäkaverukset, jotka vaeltavat osana tuota pyhät-öä, kiireettömästi, luonnon yksityiskohtia kunniotta-en, rauhasta ja hiljaisuudes-ta nauttien.

Suomalaisen eränkäynnin olemusta on vai-kea määritellä. Eränkäynti on tavallaan haavet-ta, pakoa ja kaipuuta. Eränkäynti on sitä, kun metsästäjä on liennut saloon, piiloutunut sen hiljaisuuteen ja hävinnyt sumun sekaan. Se on sitä, kun puron solina peittää askeleet, kun koi-ra ja metsästäjä ymmärtävät toisiaan katseesta. Se on suullinen puolukoita, kopallinen sieniä ja riistä repun painona. Se on sitä kun asennon tuli räiskyy ja kipinöi, tulen lämpö ja kulkemisen vä-

Tarjoamme valtion saloilla eränkäynnin mahdollisuutta. Erän-käynti on historiastamme juontuva sana, jonka olemusta ny-kaikana tulee harvoin pohdituksi. Jokainen kokee sen taval-laan. Tunnettu eräkirjailija A.E. Järvinen maalaa näin:

Kiertelin tuttuja vaaroja, ylitin tuttuja järviä ja nousin vihdoon harjulle, jonka takana oli järvi ja sen rannalla kämppä... sen pienestä ikkunasta pilkisti kotoinen tuli, jonka hyvin erotti hankien ja huur-teisten puiden kylmästä kirkkaudesta... seisoin hetken katsellen ja levähdellen, riemuissani siitä mitä näin. Kaamosajan kirkkaus oli taas hallussani, sellaista omaani, jota kukaan ei voinut minulta ottaa.

Särkyvää kirkautta, A.E. Järvinen

symys painuu jäseniin ja raukeus valtaa kehon. Se on juosseen koiran levollista katsetta. Kun metsästäjätoverit ovat puhumatta, vaivautumatta toistensa hiljaisuudesta, sitä on eränkäynti.

Suomalainen eränkäynti on luonnon koke-mista, elämistä ja ymmärtämistä. Se on vaalimi-sen arvoista, mutta sen vaaliminen on vaikeaa, koska sitä on vaikea luokitella, vaikea tallettaa tai omistaa. Mutta sen voi kokea ja joka sen koo-kee, kuljettaa sitä mukanaan. Se on tunnetila, mutta myös ymmärrys luonnosta ja sen järjes-

tyksestä. Sitä ei voi ostaa, se ei ole yksinoikeus ja se on lähes kaikille mahdollista. Se on koettava.

Koira on eränkävijälle luonnon salaisuuksien tulki. Koira tarjoaa yliveritaitset aistinsa meidän luettavaksi ja ymmärrettäväksi, se on meille kuin luonnon peili – osaamme ennakoita. Olemme monella tavoin luonnos-sa ulkopuolisia ja ymmärtä-mättömiä. Koira osaa kertoa, jos osaamme lukea sitä.

Monelle eränkäynti on elämäntapa, toisille se on

hetkittäinen mahdollisuus paeta arkea, unoh-ttaa kiireet, sulkea kännykkä. Tärkeintä siinä on, että se edelleen kytkee meidät luonnon normaaliin järjestykseen. Toinen väistää, toinen tavoittelee. Se on luonnon pysyvä olotila. Eränkäynti asettaa meidät luonnon sisälle, ei ulkopuolelle. Eränkäynti on paluuta omille juurillemme.

Tarjoamme eränkäynnin mahdollisuutta val-tion mailla.

Jukka Bisi

Metsähallituksen pienriistaluvat

1) 1–7 vrk:n pienriistaluvat

Kana-, vesilintu- sekä jänisjahtiin pääsee 1–7 vuorokauden pienriistaluvalla. Lupa on alue- ja henkilökohtainen. Metsästettävissä oleva riistaeläinlajisto vaihtelee metsästyskauden ja alueellisten rajoitusten sekä rauhoitusten mukaan. Luvan hinta määräytyy sillä perusteella, sisältääkö lupa kanalinnut vai ei. Riistanhoitopiirien asettamat metsästysrauhokset, esim. kanalinluttujen metsästysajan lyhentäminen, eivät vaikuta hintoihin.

Riistalajien saaliskiintiöpiisteet

Metsästettävissä oleva riistaeläinlajisto vaihtelee metsästyskauden sekä alueellisten rajoitusten ja rauhoitusten mukaan. Pienriistaluvissa on saaliskiintiö. Lupakohtaisella pisteytyksellä pyritään turvaamaan kantojen säilyminen ja metsästettävyyden tulevaisuudessa. Esimerkiksi vuorokauden luvalla (5 pistettä) ei voi metsästä metsoa (9 pistettä) tai hanhea (6 pistettä). Metso- ja hanhimetsälle tarvitaan vähintään 2 vrk:n lupa.

Eri riistalajien saalispistearvot

Riistalajien saalispistearvot ovat seuraavat: metso 9 pistettä, teeri 4, pyy 2, riekko 2, hanhet 6, muut vesilinnut 1, muu linturiista 1, kanadanmajava 5, metsäjänis ja rusakko 2, pienpedot ja turkisriista 0.

Ylä-Lapin riekkolupa on saatavilla Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien metsästysalueille riekon metsästyskaudelle. **Hinta:** 15 €/vrk. Vuorokausikohtainen saaliskiintiö voi vaihdella alueittain ja se ilmoitetaan luvanmyynnin yhteydessä.

Henkilökohtaiset pienriistalupien hinnat metsästysalueittain

Lupatyypit	Saalispistekiintiö	10.9.–31.10.	10.9.–31.10.	1.8.–30.4.
		kaikki pienriista Erämetsät	kaikki pienriista Riistametsät	muu pienriista kuin kanalinnut Erä- ja Riistametsät
1 vrk	5 pistettä	22 €	20 €	10 €
2 vrk	9 pistettä	39 €	37 €	19 €
3 vrk	11 pistettä	44 €	42 €	22 €
4 vrk	12 pistettä	54 €	52 €	27 €
5 vrk	13 pistettä	59 €	57 €	31 €
6 vrk	14 pistettä	65 €	63 €	34 €
7 vrk	15 pistettä	70 €	68 €	37 €
1–7 vrk	15 pistettä	Nuorisolupa (alle 18-vuotiaille) 10 €		

Jos haluat metsästää kanalinluttukaudella vain jänistä tai vesilintuja, siihenkin on nyt oma lupatyypinsä.

Lupien myynti

Pienriistalupien myynti alkaa kesällä. Ajanjakson 10.9.–31.10. kanalinnut sisältävät luvat myydään kahdessa erässä ja myyntipäivät on porrastettu alueittain. **Poikkeuksellisesti kesällä 2009 ei myydä niiden lupa-alueiden lupia, missä kanalinluttukanta-arviot ovat heikot.** Kyseisten alueiden kaikki luvat myydään syksyllä alkavassa myynnissä riistakanta-arvioiden selvittyä. Lupia myydään niin kauan kuin kiintiötä riittää. Puhelinmyynti alkaa päivittäin klo

8.00. Nettimyyntistä ilmoitetaan myöhemmin www.villipohjola.fi-sivuilla. Puh. 0203 44122 tai www.villipohjola.fi.

Lupien peruminen

Metsästyslupa ovat viranomaispäätöksiä. Tilattu lupa on maksettava. Maksamaton lupa menee perintään. Lupien peruutusehdot on esitetty tarkemmin osoitteessa www.villipohjola.fi.

Metsästysaluekohtaiset myyntipäivät

Metsästysalueen sijainti	Kesä 2009	Syksy 2009
Etelä-, Länsi- ja Itä-Suomen läänit sekä Oulun lääni lukuun ottamatta Kuusamo, Pudasjärvi, Taivalkoski, Suomussalmi, Kuhmo	2.6.	25.8.
Posio, Salla, Savukoski, Pelkosenniemi, Sodankylä	3.6.	26.8.
Kuusamo, Pudasjärvi, Taivalkoski, Suomussalmi, Kuhmo	4.6.	27.8.
Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pello, Rovaniemi, Ranua, Simo, Tervola, Ylitornio	5.6.	28.8.
Enontekiö, Inari, Utsjoki (riekkoluvat)	8.6.	31.8.
Pienriistaluvat, jotka ei sisällä kanalinluttuja	9.6.	

Huom! mahdolliset muutokset kanalinluttukanta-arvioiden selvittyä. Tarkista myyntipäivät www.villipohjola.fi

2) Pienriistan kausi- ja osakausiluvat

Kausilupia, sisältäen kanalinnut, on saatavilla mm. eräille Länsi- ja Itä-Suomen läänien alueille. **Hinta:** 120 €. Voimassaoloaika: 1.8.–30.4. Maksimisaalispistekiintiö: 30 pistettä, joista kanalinnuille saa käyttää enintään 15 pistettä. Kausilupa oikeuttaa kaiken luvallisen pienriistan metsästämiseen.

Kausilupia, muulle pienriistalle kuin kanalinnuille, on saatavilla mm. eräille Oulun läänin alueille. **Hinta:** 70 €. Voimassaoloaika: 1.8.–30.4. Maksimisaalispistekiintiö: 20 pistettä.

Jousimetsästyksen kausilupia voi hakea erikseen internetissä ilmoitettaville alueille. Voimassaoloaika: 1.8.–30.4. **Kanalinnut sisältävän kausiluvan hinta:** 60 €. **Muun pienriistan kuin kanalinnut hinta:** 35 €. Maksimisaalispistekiintiö: 15 pistettä, josta enintään 9 kanalinnuille.

Pienriistan osakausilupia (loppukauden lupa) voidaan myöntää useimmille alueille. **Hinta:** 50 €. Voimassaoloaika: 1.11.–30.4. Maksimisaalispistekiintiö: 20 pistettä.

Pienpetokausilupia myönnetään kaikille metsästysalueille ketun, supikoiran, nädän, kärpän, minkin, hillerin, mäyrän sekä rauhoittamattomien lintujen ja villisian pyytämiseen. Lisäksi pienpetolupa oikeuttaa ampumaan yhden kanadanmajavan metsästyskaudessa. **Hinta:** 8 €. Voimassaoloaika: 1.8.–30.4. Lupa-alueena yksi tai enintään 3 lupametsästysaluetta. Maja-

vaa lukuunottamatta maksimisaaliskiintiötä ei pienpetokausiluvissa ole.

Metsäkauriin metsästystä varten voidaan myöntää seuroille tai seurueille kausilupia, jotka ovat voimassa yhden metsästyskauden eli 1.8.–31.7. **Hinta** peritään alueen pinta-alan mukaisesti 0,05–0,15 €/ha.

Lupien haku

Kausiluvat kuuluvat hakemusmenettelyn piiriin ja niitä voi hakea 1.4.–31.5. välisenä aikana. Ohjeet ja hakemuslomakkeet ovat 1.4. alkaen internetissä www.villipohjola.fi. Viimeinen hakupäivä on 31.5.2009 klo 16.00, jolloin hakemusten tulee olla perillä Metsähallituksen toimipaikoissa. Päätökset luvista tehdään ja luvat postitetaan viimeistään 13.7.2009. Metsästäjälle tiedotetaan kirjallisesti myös kielteisestä päätöksestä. Hakuajan päättymisen jälkeen saapuneita hakemuksia ei käsitellä.

Metsäkauriin luvan hakemusmenettely on sama kuin pienriistan kausilupien.

Osakausiluvat eli loppukauden luvat
Myynti alkaa 9.6.2009 klo 8.00.

Pienpetoluvat
Myynti alkaa 9.6.2009 klo 8.00.

Lupien peruminen

Metsästysluvat ovat viranomaispäätöksiä. Tilattu lupa on maksettava. Maksamaton lupa menee perintään. Lupien peruutusehdot on esitetty tarkemmin osoitteessa www.villipohjola.fi.

Miten hankin kännykkäluvan?

Kännykkälupa hankitaan soittamalla tiettyyn puhelinnumeroon ja noudattamalla annettuja ohjeita. Kun puhelu suljetaan, saa asiakas hetken kuluttua tekstiviestin, josta ilmenee lupatyyppi, lupakohde, osto-aika ja luvan kesto.

Jokainen lupa on yksilöity ja tarkistettavissa. Asiakas on velvollinen esittämään lupansa valvojalle. Luvan hinta peritään puhelinkäytön yhteydessä.

Ajankohtaista tietoa kännykkäluvista ja niiden tarjonnasta saa internetistä osoitteesta www.villipohjola.fi/metsastys

Metsästyslupa kännykällä

Matkapuhelimesta on tullut eräharastajille elintärkeä väline. Jatkossa se tulee olemaan myös tärkeä laite lupien hankintaan.

Kännykkälupa täyttää monelta osin täydellisen luvan tunnusmerkit. Se on hankittavissa silloin, kun itselle sopii ja nopeastikin – jos sää kirkastuu yllättäen, lupa hoituu muutamassa minuutissa ja jahti voi alkaa.

Metsähallituksen virkistyskalastusvesillä kalastajat ovat löytäneet kännykkäluvan nopeasti. Lupa tuotiin markkinoille vuonna 2006 ja niitä myytiin 3 250 kappaletta. Seuraavana vuonna myynti oli jo 12 500 ja vuoden 2008 lukema asettui noin 20 000 kappaaleen tasolle.

– Asiakkaat arvostavat kännykkäluvan todella korkealle. Asteikolla 1–5 se saa arvosanaksi 4,5, eli aivan huippulukemat. Jatkossa myös metsästyspuolella voidaan odottaa kalastajilta tuttua

menestystä, myhäilee Metsähallituksen erikoissuunnittelija **Heikki Hallila**.

Metsästyspuolella kännykkäluvat elävät vielä murrosvaihetta. Vuodella 2009 saadaan todennäköisesti myyntiin pienpetolupa ja joillekin alueille pienriistalupa, joka ei sisällä kanalintuja. Kiinnostavimpia lajeja siellä ovat jänis ja vesilinnut.

Vuosi sitten kännykkälupaa kokeiltiin nimenomaan jänisjahdeissa. Lupiin ja alueisiin, missä kiintiön ylittyminen ei ole vaarassa, se sopiikin verrattoman hyvin.

Sen sijaan Etelä-Suomen pienillä metsästysalueilla tulee ruuhkaviikonloppuina tungosta, eikä kännykkälupia voida myydä yli ekologisen ja sosiaalisen paineen.

– Järjestelmämme antaa mahdollisuuden myös kännykkälupien kiintiöintiin ja luvan ostamisen tietyille päivämäärälle, esimerkiksi seuraavalle vii-

konlopulle. Eli jos metsästysalue on täynnä, paluuviestinä ei tule lupaa vaan tieto, että kiintiö on täynnä ja seuraava vapaa metsästyspäivä on se ja se, Hallila esittelee.

Ensi kokemusten mukaan kännykkälupa löysi asiakkaat nimenomaan Etelä-Suomesta. Pohjanmaalla lähinnä jänislupia meni jonkin verran, mutta Lapissa kysyntä oli minimaalista.

Järjestelmien kehittyessä tarjolle voidaan odottaa jopa kanalintulupia. Siihen menee vielä aikaa, mutta sen sijaan tietyt karhuluvat ovat mahdollisia tuotteita nopeastikin. ■

Jahtireissuja riista- ja erämetsiin

Metsähallituksen metsästysmaat on jaoteltu käyttötarkoituksen mukaan riista- ja erämetsiin. Näin metsästäjän on helpompi valita itselleen sopiva metsästyskohde.

Riistametsään päiväksi tai useammaksi

Suurin osa metsästyskohteista kuuluu riistametsiin. Niiden koko ja yleisilme vaihtelevat pohjoisen ja idän laajoista alueista etelän pieneköihin alueisiin. Metsästyskohteet voivat muodostua myös useasta eri palstasta. Riistametsät voivat sijaita joko ihan kaupunkien tuntumassa tai kauempana syrjäseudulla. Joka tapauksessa riistametsiin on aina hyvät yhteydet. Useat riistametsät sopivat pyyntipaikaksi kotoa tai lomakohteesta päiväreissulla metsällä käyville perheille ja nuorille. Vähän syrjäisemmät paikat ovat omiaan metsästäjille, jotka majoittuvat mielellään vuokrakämpissä tai omissa mökeissä ja haluavat viettää kavereiden kesken aikaa metsästyksen parissa. Joistakin riistametsistä löytyy tulipaikkoja ja laavuja.

Erämetsään laavulle tai teltaan

Erämetsät sijaitsevat syrjäisillä seuduilla kaukana suurista kaupungeista sekä asutuskeskuksista ja ovat keskittyneet Lapin ja Oulun läänien alueille. Ne ovat laajoja yhtenäisiä metsäalueita, joilla pitempään viipyvienkään ei tarvitse kierrellä samoja paikkoja useampaan kertaan. Erämetsät sopivat rauhallisia metsästymaita hakeville, kauempaa tuleville metsästäjille, jotka viettävät metsällä useita vuorokausia ja majoittuvat etupäässä maastossa. He kulkevat ja metsästävät mielellään metsästyskoirien kanssa. Erämetsien rakenne sopii hyvin pystykorvalla tai kanakoiralla metsästämiseen. Alueella halutaan turvata metsästäjille rauhallinen ympäristö.

Pienriistan metsästysalueet

Karttalähde:
Pohjakartta © Genimap Oy, Lupa L5293
© Metsähallitus 2008

0000 Alueen nimi

Sijaintikunta, riistanhoitopiiri (rhp)

1. Matkailu- (M) tai metsäkartan (MK) numero
2. Pinta-ala maa/vesi
3. Tyypilliset riistalajit
4. Lisätietoja
5. Lähistön Villin Pohjolan kämpät

HUOMI! Yksityiskohtaiset ja ajantasaiset aluekuvaukset, lupaehdot ja rajoitukset löydät osoitteesta www.villi-pohjola.fi/metsastys. Tiedot saat myös osoitteesta www.retkikartta.fi metsästyslupa-alueen kartan tulostamisen yhteydessä. Alla olevissa kohdekuvauksissa ei ole kuvattu yksityiskohtaisia tietoja kohteista esim. suojelualueita ja niitä koskevia metsästysrajoituksia.

Metsäsymbolit:

ETELÄ-SUOMEN LÄÄNI

6671 Evo

Lammi, Etelä-Hämeen rhp

1. M5, MK 5/8
2. 2 855 / 38 ha
3. Jänis, metsäkanalinnut
4. Pinta-ala muuttunut. Vain lyhytaikaisia lupia
5. Rieska, Latvatupa, Niemistupa, Ahdin kämpä

6674 Keihäsjärvi

Loppi, Etelä-Hämeen rhp

1. M2, MK 2/3
2. 596 / - ha
3. Jänis, metsäkanalinnut
4. Vain lyhytaikaisia lupia
5. Keihäsjärvi

LÄNSI-SUOMEN LÄÄNI:

6612 Perho

Perho ja Halsua, Pohjanmaan rhp

1. M8, MK 10 ja 11
2. 11 600/150 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. -
5. Kaunislampi, Ahvenlampi

6613 Kivijärvi

Kivijärvi, Kinnula ja Perho, Keski-Suomen ja Pohjanmaan rhp (Perho)

1. M8, MK 11
2. 21 900/330 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut
4. Rajoittuu Salamajärven kansallispuistoon.
5. Kaunislampi, Ahvenlampi

6614 Linkkilä

Alajärvi, Perho, Vimpeli ja Kyyjärvi, Pohjanmaan ja Keski-Suomen rhp (Kyyjärvi)

1. M7,8, MK 10
2. 9 600/120 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. -
5. -

6615 Vahanka

Karstula, Kyyjärvi ja Soini, Keski-Suomen rhp, Pohjanmaan rhp (Soini)

1. M8, MK 10 / 11
2. 6 400/93 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. -
5. -

6616 Mäkelä

Pytkönmäki, Keski-Suomi rhp

1. M8, MK 5 / 8
2. 4 343/ 116 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. -
5. Upila, Tammukka

6617 Kukko-Multia

Pytkönmäki ja Multia, Keski-Suomen rhp

1. M8, MK 5/8
2. 13 300/335 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut
4. -
5. Upila, Tammukka, Hiukkajoki

6619 Arpainen

Soini ja Ähtäri, Pohjanmaan rhp

1. M7,8, MK 5/8
2. 5 100/120 ha
3. Teeri, metso, pyy, vesilinnut, jänis
4. -
5. -

6620 Ähtäri

Ähtäri ja Multia, Pohjanmaan rhp (Ähtäri) ja Keski-Suomen rhp (Multia)

1. M7,8, MK 5/8
2. 9 000/93 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis,
4. -
5. -

6630 Kinnula

Kinnula ja Viitasaari, Keski-Suomen rhp

1. M8, MK 10 / 11
2. 5 700 / 32 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. -
5. Poskijärvi, Luotonen

6631 Luotonen

Pihtipudas ja Viitasaari, Keski-Suomen rhp

1. M8, MK 10 / 11
2. 7300 / 58 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. Alueella 2 kpl vanhojen metsien suojelualueita
5. Poskijärvi, Luotonen

6632 Valkeismäki-Purala

Pihtipudas ja Viitasaari, Keski-Suomen rhp

1. M8, M 10 / 11
2. 4 000 / 4 ha
3. Jänis ,metsäkanalinnut, näätä
4. -
5. -

6635 Äänekoski

Saarijärvi, Karstula, Viitasaari, Kannonkoski, Äänekoski, Keski-Suomen rhp

1. M8, MK 5/8 ja 10 / 11
2. 13 200/ 229 ha
3. Teeri, metso, pyy, jänis, vesilinnut
4. Rajoittuu Pyhä-Häkin kansallispuistoon.
5. -

6642 Virrat

Virrat ja Ähtäri, Pohjois-Hämeen rhp (Virrat) ja Pohjanmaan rhp (Ähtäri)

1. M7, MK 4/7
2. 7 145 / 38 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. -
5. -

6643 Parkano

Parkano, Karvia, Kihniö ja Ikaalinen, Satakunnan rhp

1. M4, MK 4/7
2. 14 990 / 301 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. -
5. Leveelahti, Jauli, Rysäslampi, Teerilampi, Vahojärvi, Ylinenlampi

6645 Kuru

Kuru, Ruovesi ja Virrat, Pohjois-Hämeen rhp

1. M4, MK 4/7
2. 18 150/ 601 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut
4. -
5. Leveelahti, Jauli, Rysäslampi, Teerilampi, Haukkajoki, Vahojärvi, Kaakkolampi

6647 Rankku

Pori, Satakunnan rhp

1. M4, MK 4/7
2. 1 809 ha (vesialue)
3. Vesilinnut
4. Vain lyhytaikaisia lupia
5. -

6651 Orivesi

Orivesi, Juupajoki, Ruovesi, Jämsä, Tampere, Pohjois-Hämeen rhp

1. M4,5, MK 4/7 ja 5/8
2. 9 640/375 ha
3. Jänis, metsäkanalinnut, vesilinnut, kanadanmajava
4. -
5. -

6661 Muuratjärvi

Korpilahti, Muurame, Jämsä, Jämsänkoski, Vilppula, Keski-Suomen ja Pohjois-Hämeen rhp (Vilppula)

1. M4,5, MK 5/8
2. 6 200/49 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, näätä
4. -
5. -

6663 Toivakka

Toivakka, Jyväskylän mlk, Leivonmäki, Luhanka, Keski-Suomen rhp

1. M5, MK 5/8
2. 8 200/17 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis,
4. -
5. Kotajärvi, Kiviriuotta

6666 Kuhmoinen

Kuhmoinen, Pohjois-Hämeen rhp

1. M5, MK 5/8
2. 2 340 / - ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. -
5. Kärrpajärvi

ITÄ-SUOMEN LÄÄNI

6633 Heiniperä

Kiuruvesi, Pohjois-Savon rhp

1. M11, MK 11/12
2. 1 000 ha
3. Teeri, metso, pyy, jänis
4. -
5. -

7603 Rahustenhaho-Levämäki

Vieremä, Pohjois-Savon rhp

1. MK 11/12 ja 13/14
2. 6 125/61 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, majava
4. Talaskankaan luonnonsuojelualue
5. -

7604 Jyrkkä-Kontio

Sonkajärvi ja Rautavaara, Pohjois-Savon rhp

1. MK 11/12 ja 13/15
2. 16 760/1 006 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, majava
4. 9 erillistä palstaa.
5. -

7614 Siera-Yöttäjä

Rautavaara, Valtimo ja Nurmes, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan rhp

1. MK 11/12
2. 27 170/568 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, majava
4. Pumpulikirkon luonnonsuojelualue, rajoittuu Puolustusvoimien Sotinpuron ampuma-alueeseen
5. Myllytupa, Kuusela, Timola, Löttötuohi, Lippahivo

7621 Hirvivaara-Rostua

Nurmes, Rautavaara ja Juuka, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan rhp

1. MK 11/12
2. 18 740/616 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, majava
4. Soidinniemen ja Keihäsjoen luonnonsuojelualueet
5. Pettäinen, Myllytupa, Kuusela, Löttötuohi, Lippahivo

7624 Peurajärvi-Mujejärvi

Nurmes ja Valtimo, Pohjois-Karjalan rhp

1. MK 11/12
2. 53 680/3 017 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, majava
4. -
5. Peurajärven kämpät, Tetrijärvi, Aittolahti, Lehtopuro, Erä-Johannes, Erä-Tapiola, Suvilehto, Villa Vanamo

7630 Kiikkukangas

Polvijärvi, Pohjois-Karjalan rhp

1. MK 11/12
2. 1 630/8 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. -
5. -

7635 Kukkaro-Lakla

Lieksa, Pohjois-Karjalan rhp

1. MK 11/12
2. 48 000/2 400 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, majava
4. Alue rajoittuu Ruunaan koskireittiin.
5. Ruunaan Retkeilykeskus, Hähnijoki, Puuruu, Pyöreenniemi, Hovila, Harrila, Meteli, Suvilehto, Villa Vanamo, Rantakuoppis

7638 Elimo-Kitsi-Piilo

Lieksa ja Ilomantsi, Pohjois-Karjalan rhp

1. MK 11/12
2. 59 770/1 860 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, majava
4. Alue rajoittuu Ruunaan koskireittiin
5. Ruunaan retkeilykeskus, Neitijärven kämpät, Uramo, Väärälampi, Erausnalle, Tohli, Mäntyjärvi

7642 Kuora-Kontiovaara-Uimaharju

Lieksa, Pohjois-Karjalan rhp

1. MK 11/12
2. 15 800/665 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, majava
4. -
5. Hopealampi, Mäntyjärvi

7652 Ilomantsi

Ilomantsi, Pohjois-Karjalan rhp

1. MK 11/12
2. 37 670/2 040 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, majava
4. -
5. Potvikoski, Hoikan-Kylkeinen

7668 Heinävesi

Heinävesi ja Liperi, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan rhp

1. MK 6/9
2. 8 760/1 900 ha
3. Metso, teeri, pyy, vesilinnut, jänis, majava
4. Haikansalon, Kohmanniemen, Hyöryn-, Vihtarin- ja Suppuniemien ja Tetriavaaran erilliset alueet. Vain lyhytaikaisia lupia
5. Pomba, Kotipesä, Lahdenperä, Kallioniemi 1, Kallioniemi 2, Petruman Erä, Kuikkalahti

7675 Leipämäki

Savonranta, Etelä-Savon rhp

1. MK 6/9
2. 2 000/3 ha
3. Teeri, metso, pyy, jänis
4. Vain lyhytaikaisia lupia
5. -

7680 Lohikoski-Likastenperä

Punkaharju ja Sulkava, Etelä-Savon rhp

1. MK 6/9
2. 5 000/260 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. Vain lyhytaikaisia lupia. Vanhojen metsien suojelualueita.
5. -

7685 Pyylampi

Karttula, Pohjois-Savon rhp

1. MK 5/8
2. 420/0 ha
3. Teeri, metso, pyy, jänis
4. Vain lyhytaikaisia lupia
5. -

7689 Tervanen-Leikko-Pusa

Pieksämäki, Etelä-Savon rhp

1. MK 5/8
2. 2 340/0 ha
3. Teeri, metso, pyy, jänis
4. Vain lyhytaikaisia lupia
5. -

7693 Sorsasalo-Ahveninen

Joroinen, Pieksämäki ja Leppävirta, Etelä-Savon ja Pohjois-Savon rhp

1. MK 5/8
2. 7 150/44 ha
3. Teeri, metso, pyy, jänis, majava
4. Vain lyhytaikaisia lupia
5. Vatunki, Valkeinen, Sirpukka

7695 Säkksisalo

Hirvensalmi, Etelä-Savon rhp

1. MK 5/8
2. 520/1,4 ha
3. Teeri, pyy, jänis
4. Vain lyhytaikaisia lupia. Puulaveden saaristoa, oma vene tarpeen.
5. -

7697 Luotola

Mikkeli, Etelä-Savon rhp

1. MK 5/8
2. 1 060/0 ha
3. Teeri, pyy, jänis
4. Vain lyhytaikaisia lupia
5. -

OULUN LÄÄNI:

5601 Paltamo

Paltamo, Kainuun rhp

1. M11 ja M13, MK 13/14
2. 3 700/3 700 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut
4. Alue koostuu useasta erillisestä palstasta.
5. Manamasalon leirintäalueen mökit

5602 Hossa

Suomussalmi, Kainuun rhp

1. M13, MK 15/16
2. 79 000/4 000 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. -
5. Hossan kämpät, 15 kpl

5603 Martinselkonen

Suomussalmi, Kainuun rhp

1. M13, MK 15/16
2. 5 500/100 ha
3. Metsäkanalinnut, hanhi, näätä
4. Alue koostuu Martinselkosen luonnonsuojelualueesta. Tulen teko sallittu vain merkityille tulipaikoille.
5. -

5604 Itä-Suomussalmi

Suomussalmi, Kainuun rhp

1. M11 ja M13, MK 15/16, MK 13/14
2. 113 000/10 000 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. -
5. Haaponiva, Saapaskoski, Juurikkaniva, Paasonkoski, Tärp-pitupa, Vuokki, Koivulehto

5605 Länsi-Suomussalmi

Suomussalmi, Kainuun rhp

1. M11 ja M13, MK 15/16 ja MK 13/14
2. 100 000/13 000 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. -
5. Haaponiva, Jängäntuvat, Laattaja

5608 Puolanka

Puolanka, Kainuun rhp

1. M11 ja M13, MK 13/14 ja 15/16
2. 99 530/3800 ha
3. Metsäkanalinnut, hanhi, jänis
4. -
5. Metsola, Saarijärvi, Ruskaranta, Laattaja

5611 Hyrynsalmi-Ristijärvi

Hyrynsalmi ja Ristijärvi, Kainuun rhp

1. M11, MK 13/14
2. 77 300/3 000 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. -
5. Vuoriniemi, Ruskaranta, Kuuspiirtti, Laattaja

5613 Sotkamo

Sotkamo, Kainuun rhp

1. M11, MK 13/14
2. 56 000/2 500 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. -
5. Peurajärven mökit, Lehtopuro, Koivuranta, Tervalehto, Junttosenahto 1 & 2

5614 Kajaani

Kajaani, Kainuun rhp

1. M11, MK 13/14
2. 20 500/4 100 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. -
5. Koivuranta

5615 Vuolijoki

Kajaani, Kainuun rhp

1. M11, MK 13/14
2. 28 700/25 300 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. -
5. Manamasalon mökit, Metsola, Saarijärvi, Sammula

5616 Vaala

Vaala, Oulun rhp

1. M11, MK 13/14
2. 28 700/25 300 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, hanhi, vesilinnut, näätä
4. -
5. Manamasalon mökit, Metsola, Saarijärvi, Sammula

5617 Länsi-Kuhmo

Kuhmo, Kainuun rhp

1. M11, MK 13/14
2. 70 000/10 800 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. Alueella on puolustusvoimien ampuma-alue, jolla ajoittain liikkumisrajoituksia.
5. Syväjärven mökit, Kalastajatorppa, Kivijärvi, Särkkäpirtti, Pitkäkoski

5618 Itä-Kuhmo

Kuhmo, Kainuun rhp

1. M11, MK 13/14
2. 65 000/4 100 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. -
5. Alanen

5619 Etelä-Kuhmo

Kuhmo, Kainuun rhp

1. M11, MK 13/14
2. 90 000/5 800 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, näätä
4. -
5. Tervahovi, Jauhovaara, Tarikkala, Aittolampi, Ruoti, Myllykoski, Haaranperä ja Peurajärvi, Lehtopuro

5620 Länsi-Kuusamo

Kuusamo, Oulun rhp

1. M13, MK 15/16
2. 17 700 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. 7 palstaa
5. Hillakero, Mursunniemi

5621 Pohjois-Taivalkoski

Taivalkoski, Oulun rhp

1. M13, MK 15/16
2. 54 600 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut
4. -
5. Ylimaa, Kosto, Kostonperä

5622 Etelä-Taivalkoski

Taivalkoski, Oulun rhp

1. M13, MK 15/16
2. 93 850 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut
4. -
5. Ahveninen, Kylmäluoman retkeilykeskus, Aarnikämpä, Keloharju, Harjajärvi, Ylimaa, Jängäntuvat, Taivalmaja 1 & 5, Henten mökki, Lomasarvi

5623 Kouva

Pudasjärvi, Oulun rhp

1. M13, MK 15/16
2. 30 000 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut
4. -
5. Haarainniemi, Jokipolvi, Romesuvanto

5624 Syöte

Pudasjärvi, Oulun rhp

1. M13, MK 15/16
2. 52 100 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut
4. -
5. Romesuvanto

5625 Etelä-Pudasjärvi

Pudasjärvi, Oulun rhp

1. M12 ja M13, MK 15/16
2. 68 150 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut
4. -
5. -

5626 Yli-Ii

Yli-Ii ja Kuivaniemi, Oulun rhp

1. M12, MK 15/16
2. 44 500/200 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis
4. -
5. -

5627 Rötttä

Ii, Oulun rhp

1. M12, MK 15/16
2. 30/300 ha
3. Vesilinnut
4. Vain vesilintulupia.
5. -

5628 Utajärvi

Utajärvi, Oulun rhp

1. M12 ja M13, MK 13/14 ja 15/16
2. 26 540/450 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis
4. -
5. -

5629 Kantojärvi

Tyrnävä, Temmes, Oulun rhp

1. M10, MK 13/14
2. 1 190 ha
3. Vesilinnut
4. Kanalintujen ja jäniksen metsästys kielletty.
5. -

5630 Pyhäntä

Pyhäntä, Oulun rhp

1. M10 ja M11, MK 13/14
2. 29 265/900 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis
4. -
5. Eteläkangas, Teerikangas

5631 Riikinhoivi

Pyhäjärvi, Oulun rhp

1. M10, MK 13/14
2. 5 200 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis
4. -
5. -

5632 Isokangas

Ylivieska, Oulun rhp

1. M10, MK 13/14
2. 3 100 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. -
5. -

5633 Rahja

Kalajoki, Oulun rhp

1. M10, MK 13/14
2. 400/1 900 ha
3. Vesilinnut
4. Vain vesilintulupia
5. -

5634 Sievi

Sievi, Oulun rhp

1. M10, MK 13/14
2. 19 570/680 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis
4. -
5. -

5635 Haapajärvi-Reisjärvi

Haapajärvi ja Reisjärvi, Oulun rhp

1. M10, MK 13/14
2. 2 055/195 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis
4. -
5. -

5636 Lestijärvi

Lestijärvi, Pohjanmaan rhp

1. M10, MK 13/14
2. 17 300/100 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis
4. -
5. Karhunpiilo

5637 Itä-Kuusamo

Kuusamo, Oulun rhp

1. M13, MK 15/16
2. 14 800 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. 4 palstaa
5. Hillakero, Mursunniemi, Kivelä

5638 Korpilohi

Pyhäjärvi, Oulun rhp

1. M10, MK 13/14
2. 10 300 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. -
5. -

5639 Länsi-Pudasjärvi

Pudasjärvi, Oulun rhp

1. M12 ja M13, MK 15/16
2. 93 900 ha
3. Metsäkanalinnut, hanhi, jänis
4. Metsästys kielletty Saunajärvessä. Hirvisuon soidensuojelualueen vesilinnun metsästys alkaa 15.9.
5. -

5640 Muhos

Muhos, Oulun rhp

1. M13
2. 1855 ha/-
3. Metsäkanalinnut, jänis
4. Metlan tutkimusmetsiä
5. -

LAPIN LÄÄNI:

2602 Muonio

Muonio, Lapin rhp

1. M16, MK 17/19
2. 95 700/4 500 ha
3. Riekkö, metso, teeri, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Kihlanki, Annanniva, Jerisranta, Jokijärvi, Valkeajärvi, Kesänkijärvi

2604 Kolari

Kolari, Lapin rhp

1. M16, M14, MK 17/19
2. 148 000/2 300 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, kanadanmajava, pienpedot
4. -
5. Kesänkijärvi, Törmäsniiska, Vuolevinniemi, Annaniva

2606 Pello

Pello, Lapin rhp

1. M14, MK 17/19
2. 68 000 / 4 400 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, kanadanmajava, pienpedot
4. -
5. Kirkonveräjä, Joppikämpä, Lohitörmä

2609 Ylitornio

Ylitornio, Lapin rhp

1. M14 ja M17, MK 17/19
2. 44 100 ha/ 2 800 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Raanujärvi, Kirkonveräjä

2611 Pokka-Pulju

Kittilä, Lapin rhp

1. M16, MK 17/19
2. 224 000 / 2 500 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. -

2612 Levi

Kittilä, Lapin rhp

1. M16, MK 17/19
2. 205 000 / 1 200 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. Puolustusvoimien Hukkakeron massaräjätysalue.
5. Jerisranta, Aakenustunturi, Totovaara, Käenpesä 1 & 2, Venejoki

2613 Maunu

Kittilä, Lapin rhp

1. M14, MK 17/19
2. 86 000 / 200 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Venejoki

2614 Meltaus

Rovaniemi, Lapin rhp

1. M14, MK 17/19
2. 192 500 / 6 800 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. Puolustusvoimien Rovajärven ampuma-alue
5. Marivaara, Maritupa, Unarin köngäs, Aitalampi, Palomuotka

2615 Rovaniemi

Rovaniemi, Lapin rhp

1. M14, MK 17/19
2. 148 000 / 7 000 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Hietakangas, Kämpäkartano Vaattunki, Lamminranta, Siniranta

2616 Herankaira

Rovaniemi, Lapin rhp

1. M14, MK 17/19
2. 32 100 / 3 900 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis
4. Kivalot ym. [Metla] liitetty alueeseen
5. Koivikkoniemi

2617 Tervola

Tervola, Lapin rhp

1. M14, MK 17/19
2. 29 500 / 200 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Pitkäjärvi, Hietakangas (Rovaniemi)

2618 Keminmaa-Simo

Keminmaa ja Simo, Lapin rhp

1. M12, MK 15 ja 17
2. 78 800 / 1 200 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Koukku, Kärppä

2619 Ranua

Ranua, Lapin rhp

1. M12, M13, MK 15 ja 17
2. 149 000 / 12 000 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Rosamo, Ristijärvi, Näskä, Kultisalmi, Kaitavirta, Penä-mö, Tuliniemi, Peurakangasranta, Peurakoski, Aurakoski, Koirajärvi

2620 Posio

Posio, Lapin rhp

1. M13, M15, MK 16 ja 18
2. 101 000 / 9 600 ha
3. Metsäkanalinnut, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Koron Korsu, Kaivoslampi, Latvajärvi, Hietajärvi, Säikkä, Hirsiniemi, Kuorinki, Livo, Kuusenpukka, Jokipolvi, Haarainiemi, Isoperä, Kelli, Pökkelö, Jermula, Piippukota, Katajainen, Keloposio 1 & 2, Aihki, Autti 1, Kariniemi, Pökkelö, Marjakangas, Seitatupa, Loma-Kitka, Kostonperä

3602 Kemijärvi

Kemijärvi, Lapin rhp

1. M15, MK 18/20
2. 116 000/5 900 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. Puolustusvoimien Rovajärven ampuma-alue
5. Sallamaa

3606 Vaselkä

Sodankylä, Lapin rhp

1. M14, M15, MK18/20
2. 90 300 / 1 700 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Metsä-Luosto

3607 Sorvorta

Savukoski, Lapin rhp

1. M17, M15, MK18/20,
2. 135 800 / 300 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Lattunan Loma, Rantakangas

3608 Tulppio

Savukoski, Lapin rhp

1. M17, MK18/20,
2. 131 600 / 700 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Lattunan Loma

3609 Vintilä

Savukoski, Lapin rhp

1. M15, M17, MK18/20,
2. 118 600 / 1400 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Angeljoki

3610 Kemi-Kuro

Savukoski, Lapin rhp

1. M15, M17, MK18/20,
2. 83 300 / 310 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Hempan kämpppä

3611 Naruska-Tuntsa

Salla, Lapin rhp

1. M15, M17, MK18/20,
2. 164 500 / 800 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Siekapirtti, Jussantupa, Naruska

3612 Vilma-Savina

Salla, Lapin rhp

1. M15, M17, MK18/20,
2. 81 600 / 3 800 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Vilma, Sallamaa

3613 Itäinen Pelkosenniemi

Pelkosenniemi, Lapin rhp

1. M15, MK18/20
2. 21 000 / 30 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Hempan kämpppä

3614 Läntinen Pelkosenniemi

Pelkosenniemi, Lapin rhp

1. M15, MK18/20,
2. 46 300 / 300 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. -

3615 Lokka-Porttipahta

Sodankylä, Lapin rhp

1. M16, M17, MK18/20
2. 220 000 ha / 44 700 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. -

3616 Koitelainen

Sodankylä, Lapin rhp

1. M15, M17, MK18/20
2. 165 900 / 1 200 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Lansinpää

3617 Pomo-Rajala

Sodankylä, Lapin rhp

1. M14, M15, M17, MK18/20
2. 224 900 / 1 200 ha
3. Metsäkanalinnut, jänis, vesilinnut, pienpedot
4. -
5. Tinanen, Lansinpää

1601 Karigasniemi

Utsjoki, Lapin rhp

1. M22/23
2. 95 300 / 1900 ha
3. Riekkö, jänis, pienpedot
4. -
5. -

1602 Paistunturi

Utsjoki, Lapin rhp

1. M22/23
2. 102 900 / 1200 ha
3. Riekkö, jänis, pienpedot
4. -
5. Yläköngäs, Dalvadas

1603 Kaldoaivi

Utsjoki, Lapin rhp

1. M22/23
2. 147 700 / 10 100 ha
3. Riekkö, jänis, pienpedot
4. -
5. Sirma, Tieva, Mieraslompola

1604 Nuorgam

Utsjoki, Lapin rhp

1. M22/23
2. 91 600 / 5000 ha
3. Riekkö, jänis, pienpedot
4. -
5. Sirma

1605 Näätämo

Inari, Lapin rhp

1. M22/23
2. 110 900 / 12 200 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Jänisjärvi, Saunakoski, Kontinpaistama, Kuosnijoki, Siisijoki

1606 Vätsäri

Inari, Lapin rhp

1. M22/23
2. 148 260 / 24 900 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Taimenlampi, Ukonpää, Ukonlahti, Pakanajoki, Kettuniemi

1607 Kaamanen

Inari, Lapin rhp

1. M22/23
2. 173 000 / 20 700 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Tieva

1608 Muotkatunturi

Inari, Lapin rhp

1. M22/23
2. 78 700 / 3600 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Koskelo-oja, Tieva

1609 Angeli

Inari, Lapin rhp

1. M22/23
2. 106 100 / 3000 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Siuttavaara

1610 Hammastunturi

Inari, Lapin rhp

1. M22/23
2. 181 800 / 7300 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Rovajärvi, Juutuan kämpppä, Nukkumajoki, Kirakkajoki, Juntinoja

1611 Kuttura

Inari, Lapin rhp

1. M22/23
2. 68 500 / 430 ha
3. Riekkö, jänis, pienpedot
4. -
5. Sotajoki, Köysivaara, Laanioja

1612 Tsarmitunturi

Inari, Lapin rhp

1. M22/23
2. 180 000 / 13 900 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Kolmosjoki, Kolmosjärvi, Nangujärvi, Laanioja

1613 Käsivarsi

Enontekiö, Lapin rhp

1. M21/22
2. 320 255 / 14 800 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Könkämä, Nunas, Järämä, Vuosku, Pousujärvi, Pikku-Pousu, Jogasjärvi, Pousuniva, Kelottijärvi

1614 Hetta-Karesuvanto

Enontekiö, Lapin rhp

1. M21/22
2. 139 840 / 6400 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Palojoensuu, Kelokurkkio, Kelovaara

1615 Näkkälä

Enontekiö, Lapin rhp

1. M21/22
2. 111 930 / 7600 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. -

1616 Nunnanen

Enontekiö, Lapin rhp

1. M21/22
2. 124 117 / 5000 ha
3. Riekkö, vesilinnut, jänis, pienpedot
4. -
5. Suttijärvi

– Uskomaton tuuri. Oman koiran kanssa ensi kertaa metsässä ja heti on koppelo kotiin viemisinä, Kirsi myhäilee.

Monin paikoin metsästys on yhteiselo metsätalouden kanssa

METSÄLLÄ talousmetsässä

Tamperelainen Miikka Reiman virittelee pyssyä ja huhuilee suomenpystykorvaansa valmistautumaan metsälle lähtöön. Koiraa ei kahta kertaa tarvitse hoputtaa, se on selvä. Ei vaikka jahtikohde on supisuomalaista talousmetsää taimikkoineen ja hakkuualueineen.

Metsäautotie kiemurteli pitkälle metsän siimekseen. Siellä täällä oli hienoja kuusikkokaistaleita ja suorastaan järeää metsää. Mutta sankkaa taimikkoakin tultiin melkoiset matkat.

Olemme Parkanon itäosissa Vahojärven maastossa, Metsähallituksen pienriistan metsästysalueella. Alue on tyyppillistä pohjoissatakuntaista talousmetsää. Metsäautotien varteen levittäytyy uudistusaloja ja järeitä päätehakkuuikäisiä metsiä. Suomen metsien tyyppillinen ikärakenne näkyy täälläkin; nuorten kasvatusmetsien osuus on vallitseva.

Keskiverto suomalainen metsästäjä samoilee ja saa saaliinsa tämän näköisistä maastoista. Etelä-Suomessa jahtimaiset ovat erinäköisiä kuin pohjoisessa, mutta Lapissakin vanhalta näyttävät metsät ovat useimmiten talouskäytön seurausta.

Tien laidalta ponnahtaa lentoon heti muuttaman teeren poikue ja kohta vanha koppelo tepastelee arvokkaasti hiekkatietä. Mikä täällä on lintujahtiin lähteä!

– Talousmetsissä jahtiin pitää asennoitua vähän toisella tavalla kuin Lapin selkosilla ja ikimetsissä. Näkyvyys on aika lailla huonompi, sillä alispuustoa on paljon. Suot on täällä usein ojitettuja. Metsikkökuvioiden mosaikin ja reunametsikkövaikutuksen johdosta riistalle on paljon otollisia elinympäristöjä. Riistaa täällä onkin varsin hyvin, vaikka kannat ovat viime vuodesta laskeneet, Reiman pohtii.

– Etelä-Suomen metsästäjille talousmetsissä samoilu on kuitenkin arkipäivää, vaihtoehtoja

ei juuri ole. Pari viikkoa sitten löysin hienon männikön vähän korkeammalta alueelta. Kun lähdin sinne viikko sitten koiran kanssa, metsä olikin hakattu. Metsällä on monia käyttötapoja, sekin on meidän arkipäivää.

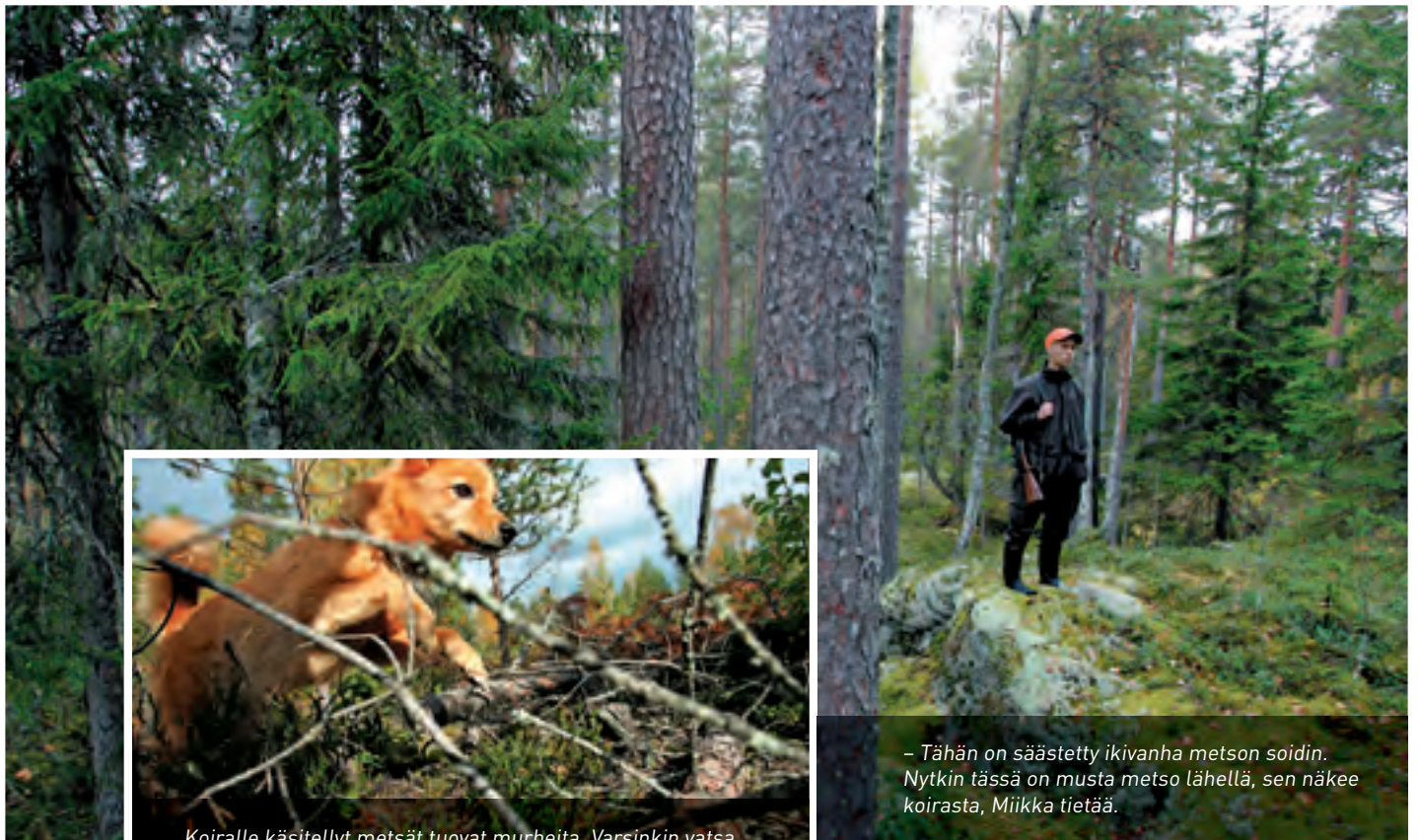
Valtion metsistä noin kaksi prosenttia on vuosittain käsittelyn kohteena. Eli jos yksi kohde hakataankin, vaihtoehtoja löytyy.

Metsien käsittely tuomenestystarinoita

Pystykorvamiehelle teeri ja metso ovat täällä selkeitä ykköslajeja. Viimeksi edellisiltana Miikka oli päässyt hyvälle metsohaukulle, mutta vanha musta metso piileskeli tällä kertaa liian taitavasti.

– Harvennetuilla alueilla haukulle hiivintä kysyy risujen ja oksien vuoksi melkoisia intiaanin taitoja.

Koira pyyhkäilee metsään ja loikkii harvennettuun taimikkoon. Vaikka kasvatusmetsä on

Koiralle käsitellyt metsät tuovat murheita. Varsinkin vatsa on harvennetuissa taimikoissa kovilla.

– Tähän on säästetty ikivanha metson soidin. Nytkin tässä on musta metso lähellä, sen näkee koirasta, Miikka tietää.

harvennettu raivaussahalla, pystykorva puikkelehtii siellä taitavasti.

– Paikoin nämä ovat aika haastavia paikkoja ja koiran maha on koetuksella. Pystykorvalla täällä kyllä pärjää, mutta ajokoirat ja seisijat pitävät kovaa vauhtia ja näissä paikoissa se kysyy koiraltakin hyvää fysiikkaa, Miikka sanoo.

Metsien käsittely saa helposti luonnossa liikkujien kritiikin osakseen. Harvoin muistetaan, että se tuo myös menestystarinoita. Hirvikanta on vankka, jäniksiä on runsaasti ja pyykannat ovat erinomaiset.

– Ravintotilanne on muuttunut näille kaikille edulliseksi. Ilolla pitää katsella suuria pyyppökeitä mitä tuolla taimikoissa räpistelee. Pyy kiittää ja kumartaa metsätaloudelle, Miikka nauraa.

Monipuolista monikäyttöä

Tiheä metsäautotieverkosto tekee riistamaille pääsyn helpoksi. Harmi kyllä, metsästäjätkin liikkuvat jalkaputken sijaan paljon autoilla.

– Harmillisia merkkejä teillä metsästämisestäkin löytyy. Tilaisuus tekee varkaan, niinhän se menee, Reiman pahoittelee.

Tieverkko tuo maastoon myös retkeilijöitä, sienestäjiä ja marjastajia. Täällä puolestaan Seitsemisen kansallispuiston läheisyys tarkoittaa, että retkeilijöitä on erityisen runsaasti. Reimanin kokemusten mukaan samoihin metsiin sovitaan

kuitenkin hyvin.

– On istuttu monet kerrat samoilla tulilla ja hyvin on toimeen tultu. Metsien monikäyttöä pitää vaalia.

Koira tulee lenkiltään, mutta hajuja ei tällä kertaa osunut kuonoon. Pidämmekin vähän taukoa suon laidalta nousevan komean kallion ja tukevan männikön reunassa.

– Tähän on säästetty metson soidinpaikka ja melkoisia karkeloita täällä keväisin varmaan vietetäänkin. Soidinpaikkoja onkin kartoitettu näillä seuduilla ja metson soidinkeskittymät säästetään nykyään metsien käsittelyssä. Päiväreviirillä metsän peittävyys pitää aina olla kolmannes, jotta metsolle jää lepoa ja rauhaa. Soidin on lopulta huomattavan laaja, metsästäjä tietää.

Parkanon alueella metsästyslupavaroja on ohjattu myös soiden ja lintukosteikkojen kunnostukseen. Kokemukset ovat hyviä ja alueen ensimmäisellä kosteikkopaikalla laskettiin syksyllä jo yli satapäisiä heinäorsaparvia.

Ensikertalaiselle hieno eräkokemus

Puolen kilometrin päästä alkaa kuulua koiran kimakka haukku. Siellä on sipoolainen Kirsi Raskaskoski metsällä nuoren suomenpystykorvan Helyn kanssa. Lähdemme kävelemään hiljalleen kohti haukkua, sillä kaikesta kuulee että nyt on tosi kyseessä.

Vaikka haukku on kiivas ja täynnä intoa, jotain erikoista siitä voi kuitenkin aistia. Hetken kuluttua haukku lakkaa kuin seinään mutta Kirsi kävelee metsästä pois linnun kanssa. Täällä tapahtuu outoja, laukausta ei kuulunut lainkaan.

– Koira löysi haavoittuneen koppelon, joka ei päässyt lentoon. Tällä näyttäisi olevan siipi voittanut, Kirsi selvittää ja Helykin jo vähän rauhoittuu.

Ensi kertaa metsälle päässyt Hely pääsi siis heti linnun makuun. Tuoreena metsästäjänä Kirsikin sai ikimuistoisen eräkokemuksen. Metsästäjät käsittelevät koppelon ja koira saa ansaitseman-
sa makupalat.

– Lintukannat ovat nyt sellaiset, että malttia tarvitaan. Meillä on seurassa sellainen herrasmiepposopimus, että lintu voidaan ampua koiralle hyvään haukkuun, muuten jätetään ampumatta, Miikka kertoo.

– Olin päättänyt metsään mennessä, että koppeloa en missään tapauksessa ammu. Mutta haa-
vako piti totta kai ottaa pois, Kirsi sanoo.

Nuotiot viritellään ja tapahtumia kerrataan siinä missä suuremmillakin selkosilla.

– Jos näihin metsiin lähtee koiran kanssa ja kaveriporukalla kulkemaan, niin eräelämykset ovat varmoja. Kyllä täälläkin voi viettää hienoja öitä tulilla ja herätä usvaisiin aamuihin ja teerien pulinaan. Siinä mielessä aivan upeita jahtimaita, Reiman pohtii. ■

Hirvipassissa odottavankaan aika ei ole pitkä. Tarkkana pitää olla, kuten Tapeni Halonen.

Hirvipassissa aika pysähtyy

Maa on ensi kertaa kuurassa, keli kirkas ja kuiva. Korpisen metsästysseuran hirviporukka on kokoontunut kodalleen Pihtiputaan takamaille.

Mikä on hirvijahtia näin hienolla kelillä aloitella, varsinkin kun tiedot metsästä kertovat, että hirviä riittää.

Tulet syttyvät kodassa, termospulloja avallaan ja iloinen puheensorina täyttää tulipaikan. Koirat haukahtelevat pihalla ja jahtivouti **Veikko Kinnunen** aloittelee jahtikautta pienellä sääntökertauksella.

– Passissa pysytään aina ajon loppuun saakka ja passipaikkaa saa vaihtaa vain erikseen sovittaessa. Aseiden käsittelystä ei tarvitse mainita mitään, muistetaan olla tarkkana. Ja vanhat sakkopykälähän kaikilla ovat tiedossa, Veikko evästää joukkojaan.

Seura on laatinut omat sisäiset ryhtipykälät ja sakkosuositukset: jos kaataa väärää sukupuolta olevan hirven, sakkoa rapsahtaa 20 euroa. Jos ampuu ylipitkälle matkalle tai tarpeettoman laukauksen, siitäkin sakotetaan parikymppiä.

– Meillä niitä on pidetty ihan hyvinä ja kaikki hyväksyvät ne nikottelematta, miehet sanailivat.

– Niin ja sitten meillä on tällainen ohiamujan kiertopalkinto, miehet kaivavat vaaksan mittaisen yksipiikkisen hirvensarven.

– Jos ampuu kaksi kertaa samana syksynä ohilaukauksen, tämän saa omakseen. Siihen voi siten ripustaa vaikka pyssyn kotona paraatipaikalle roikkumaan, miehet nauravat.

Hyvässä metsästäjäporukassa iloitaan ja surraan yhdessä. Ennen metsään lähtöä seurue nousee vielä ylös nuotion ympärille ja ottaa punalakit päästä pois. Edesmennyttä metsästystoveria muistetaan lämmöllä.

Hirviseurueissa nuorennusleikkausta

Passipaikat jaetaan nopeasti. Ensimmäiseen ajoon lähdetään isojen peltojen laidoilta. Siellä on nähty viime päivinä paljon hirviä.

– Tästä meni viime syksynä se iso vasaporukka, miehet muistavat ja varmuudeksi paikalle laitetaan kaksi passimiestä reilun sadan metrin välein, Veikko tutkii karttaa miesten kanssa.

Jahtiin lähtee kaksi nuorta koiraa, yksitoistakuinen Mäkisuon Karu ja sen isäntä **Markus Kinnunen**. Hieman toista reittiä metsään

suuntaa **Jukka Kautiainen** ja Taika, ensi oppejaan hirvimetsälle ottava koiria. Nuoresta iästään huolimatta koirat tietävät mitä on luvassa ja virtaa riittää.

Kodalla tulet sammuvat ja porukka siirtyy autoihin. Kaikki tietävät minne mennä, jahtiporukka kun on säilynyt täällä pitkälti samana jo vuosia.

– Mutta onneksi täällä on ymmärretty, että porukka ikäännyttyä ja mukaan on otettu nuoriaikin, iloitsee Markus ja vinkkaa vierelle – **Mika Hämäläinen** tepastelee autolleen ja perässä taapertaa 5-vuotias **Veeti**, ilmiselvä hirvimiehen alku. Askelkin jo kuin mottimiehellä.

Yhtä kepeästi jalka nousee porukan nestorilla, **Reino Kivelällä**, 79. Monella nuoremmallakin on tekemistä pysyä tahdissa mukana.

Jahtivouti näyttää vielä kartasta seurueen alueita.

– Meillä on tässä 2300 hehtaaria ja siitä melkein parituhatta on Metsähallituksen maata. Meillä valtionmaa on jahdille ihan elinehto. Ja

Jahtipäällikkö Veikko Kinnunen tarkastaa päivän aluksi viralliset paperit. Vuorossa Mika Hämäläinen (vas) ja Markus Kinnunen.

Jukka Kautiainen laittaa vielä viestiä naapuriseuran miehille. Taika olisi jo lähdössä metsään.

– Hyvässä tornissa kelpaa hirviä odotella, sanoo Markus Kinnunen.

hyvin yhteistyö onkin sujunut, Veikko kiittelee.

Virittelemme vielä metsäautotien päähän ”Hirven metsästys” -kyltin. Nyt ulkopuolisetkin osaavat olla varuillaan; jahti voi alkaa.

Haukku helähtää passien eteen

Asetumme **Tapani Halosen** kanssa metsäautotien varteen kahden tien risteykseen. Pyy vilheltelee selän takana kuusipainanteessa, teerien pulinaa kantautuu jostain kaukaa ja rastasparvet pyrähtelevät marjamaillaan. Koiran haukku kantautuu kylältä, mutta muuten metsä on vaiti. Tuulta ei ole nimeksikään ja keli on syksyisen raikas.

Vilkuilemme kelloa – koirat laitetaan liikkeelle aivan näillä minuuteilla.

– Odotteluahan tämä on, ei tosiaankaan kii-reisen miehen hommaa. Toivottavasti koirat pää-sevät tuoreille jäljille, kuiskii Tapani.

Kohta edestä kuuluukin koiran haukku. Het-

Karu olisi jo lähdössä hirviä haukku-maan, Reino Kivelä (vas) ja Markus Kinnunen yrittävät toppuutella.

ken jo kuulostaa, että haukulla on kaksikin koi-raa. Tapanin puhelin piippaa tovin kuluttua ja tieto kertoo, että haukussa on aikuinen hirvi ja kaksi vasaa. Ovat vain niin tiheässä pusikossa, että sinne ei pääse ampumaan.

– Mutta tämä lupaa hyvää, Tapani sanoo ja terästämme kuuloa äärimmillään.

On mennyt tunti – tai kaksi. Hirvien odotus vie niin lumoihinsa, että aika tuntuu pysähtyvän. Mutta ei täällä ole niin tärkeää, mitä kello on, viikonpäivästäkään ei ole niin tarkkaa.

Jostain oikealta kuuluu vaimea laukaus. Vaikea kuitenkin sanoa, että kuinka kaukaa se lopulta kuuluu. Ehkä naapuriseuran miehiä lykstäi.

Koirien haukku edessä jatkuu yhä, mutta nyt se on siirtynyt joitakin satoja metrejä pohjoiseen.

”Tuolta se tuli, tuohon isi ampui”

Markus saapuu paikalle Karun kanssa. Tieto ker-too, että laukaus on kuulunut vain muutaman

– Syksyn ensimmäinen, kuittaavat Mika ja Veeti Hämäläinen tyynenä.

Hirvenmetsästys on joukkuepeliiä loppuun saakka.

– Koira haukkui komeaa isosarvista sonnia pitkään ihan passiketjun edessä. Mutta oli niin hankala paikka, että ampumaan ei päässyt vaikka kuinka yritti. Sarvissa oli ainakin 15 piikkiä, mies kohahdutti jahtiväkeä.

Kohta tulien äärellä muistellaan jo edellisvuosien piikkikuninkaita ja muita metsän sattumuksia. Vuosikymmenten takaiset tapahtumat ovat taas tuoreita ja toinen toistaan komeammat hirvet kellistyvät tulen loimussa.

Tämä onkin suomalaista eräkulttuuria parhaimmillaan. Vanhat tarinat saavat uutta kipinää erätulien äärellä. Jokainen retki on erilainen ja jokaisessa on muisteltavaa vielä pitkäksi aikaa. Joskus jahti sujuu kuin unelma, toisinaan tulee vastoinkäymisiä – luonnonolot yllättävät ja välillä hellivät.

– Tämä on hyvä ja samanhenkinen porukka jossa on sopivasti eri sukupolvien edustusta. Hienoa kuunnella vanhojen miesten juttuja ajoilta, jolloin täällä ei ollut vielä teitä. Ja miten hirvet silloinkin löydettiin ja vedettiin käsipelissä metsästä pois, Markus sanoo.

– Vanhemmat taas oppivat nuorilta uusia asioita. Tämä on yhteiselo, jatkaa Veikko.

Ja yhdessä ynnäillään, että paljon on tehty töitä jo ennen jahtikauden alkua. Jahtitornit on kunnostettu, tien varsia ja ampumalinjoja raivattu ja riistapeltoja hoidettu.

Ensi viikonloppuna uudestaan! ■

sadan metrin päästä. Siellä on nelipiikkinen hirvonnin nurin.

Lähdemme kävelemään kaadolle ja katsomaan, mitä siellä on tapahtunut. Punaista vilkkuu metsän siimeksestä jo kaukaa. Mika ja Veeti seisovat tyynen rauhallisina komean kokoisen nuoren hirven vierellä ja kertaavat tapahtumia.

– Kohta ajon alettua näin hirven tuossa aivan edessä, ehkä 50 metrin päässä. Se kääntyi kuitenkin vasemmalle ja ilmoitin naapuripassiin Paanasen Simolle, että sinne tulee justinsa hirvi ihan koppina. Mutta se kääntyi takaisin ja tuli aivan tähän eteen. Yksi laukaus ja se tipahti paikalleen, Mika kertoo.

Veeti ottaa tapahtuneen jos mahdollista, vieläkin rauhallisemmin.

– Tuolta se tuli ja tuohon isi sen ampui, nuormies kiteyttää.

Onnitteluja satelee jahtikavereilta ja kausi on avattu heti kerrassaan onnistuneesti. Jahtipääl-

likkö on tyytyväinen näkemäänsä, hirvi tuli siitä mistä sen pitikin tulla.

– Ja Veetikin pääsi taas hirven makuun. Viime syksynähän te ammuitte yhdessä vasan, jahtiväki myhäilee.

Komea sarvipää jäi odottamaan

Hirvi suolistetaan ja vedetään tien varteen. On aika ottaa suunta kodalle ja nuotion ääreen. Nuoria haluttaisi vielä metsään lähtö, mutta vanhempi polvi vähän toppuuttelee intoa.

– Eiköhän tämä riitä tälle päivälle. Muuten tämä ilo loppuu liian nopeasti ja loppusyksyn jahti jää kokematta, konkarit teroittavat.

Jahti vihelletäänkin tältä päivää poikki, mutta kenelläkään ei ole kiire minnekään. Porukalla kerrataan vielä päivän tapahtumat ja Jukka kertoo, että lähellä oli oikein komean hirven saaminen.

Hirvenmetsästysluvat on tarkoitettu hakijoiden omaan käyttöön, ei kaupallisia tarkoituksia varten.

Hirvieläinten metsästys

Hirvieläinten metsästyksen aluelupaa voi hakea eteläisen Suomen kohteisiin tai Pohjois-Suomeen (metsästyslain 8 §:n alueelle). Aluelupa voidaan myöntää metsästykselle tai metsästykselle tietyllä yli 1000 hehtaaria käsittävälle yhtenäiselle alueelle, jolle voi hakea riistanhoitopiiriltä hirvieläinten pyyntilupia. Metsästyksen aluelupa on voimassa yhden hirvieläinten metsästyksikauden. Hirvenmetsästysalueet löydät internetistä osoitteesta www.retkikartta.fi tai www.villipohjola.fi/metsastys

Eteläisimmässä Suomessa hirvieläinten metsästyksen aluelupa hinnoitellaan metsästyksalueen pinta-alan perusteella. Hinta on yleisimmin 0,34–0,37 €/hehtaari + alv 22 %. Erityistapauksissa hinta voi olla tätä alempi, muun muassa silloin, kun vain hirvieläinten ajaminen on sallittu tai muut erityisalueet alentavat alueen käytökelpoisuutta metsästyksen kannalta. Metsästyslain 8 §:n alueelle (Lapin läänin ja lain tarkoittamat Oulun läänin kunnat, joissa kuntalaisella on oikeus metsästää valtion mailla) hirvieläinten metsästyksen aluelupaa voivat hakea Metsähallitukselta ulkopaikkakuntalaiset metsästykseseurat ja -seurueet sekä ne paikalliset seurukset ja seurueet, joissa on ulkopaikkakuntalaisia metsästäjiä.

Tällöin ulkopaikkakuntalaisen maksu perustuu henkilökohtaiseen kausilupamaksuun tai vuorokausimaksuun. Kausimaksu suoritetaan hakemusmenettelyn yhteydessä. Luvan voi lunastaa myös myöhemmin, mutta tällöin se on tarkoitettu vain satunnaisten vieraiden tai avustavien koiramiesten käyttöön. Varsinaiset seurueen jäsenet tulee aina ilmoittaa luvanhausta yhteydessä. Kausiluvan hinta on 42 € ja vieraan vuorokausiluvan 12 €. Saatuaan Metsähallituksen alueluvan hirvieläinten metsästykselle seura tai seurue hakee pyyntiluvat paikalliselta riistanhoitopiiriltä ja hakemus osoitetaan ko. riistanhoitoyhdistykselle huhtikuun loppuun mennessä.

Hirvieläinten metsästyksen aluelupia myön-

netään ensisijaisesti niille, joilla ei muutoin ole kohtuullista hirvieläinten metsästyksmahdollisuutta. Erilaisen kysynnän takia myöntöperusteet voivat vaihdella eri osissa maata. Esimerkiksi Oulun ja Kainuun riistanhoitopiirien alueella (ML 8 §:n alueet) vuonna 2008 pyyntilupia hirvieläinten metsästykselle myönnettiin pääsääntöisesti vain niille hirviseurueille, joissa oli vähintään 10 metsästäjää (ampumakoe voimassa), jotka eivät metsästä muualla ja vähintään kuusi metsästäjää, joilla ei ollut mahdollisuutta metsästää hirveä muualla kuin valtion alueilla. On myös huomattava, että luvat on tarkoitettu hakijoiden omaan käyttöön, ei kaupallista tarkoitusta varten.

Hirvieläinten metsästyksen aluelupahakemuksia saa 2.1.2009 alkaen internet-osoitteesta www.villipohjola.fi ja puh. 0203 44122. Näistä saa myös lopulliset luettelot niistä alueista, joihin oikeutta voi hakea. Hakemusten tulee olla Metsähallituksen toimipaikoissa viimeistään 31.1.2009 klo 16.00 ja päätökset tehdään 13.3.2009 mennessä. ■

Suurpedot herättävät tunteita ja keskustelua

Silmätysten petojen kanssa

Suomalaiset suurpedot pähkinäkuoressa:

Karhu

Kanta-arvio noin 900 yksilöä. Levinneisyyden painopiste voimakkaasti Itä-Suomessa.

Lähde: RKTl

Ilves

Kanta-arvio noin 1400 yksilöä. Lisääntynyt voimakkaasti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Levittäytynyt pohjoisinta Lappia ja Ahvenanmaata lukuun ottamatta lähes koko Suomeen.

Susi

Kanta-arvio noin 200 yksilöä. Levinneisyyden painopiste Itä-Suomessa ja Kainuussa, mutta levittäytymässä voimakkaasti myös Länsi-Suomeen. Luokitellaan yhä uhanalaiseksi lajiksi.

Ahma

Kanta-arvio noin 160 yksilöä. Levinneisyyden painopiste Pohjois- ja Itä-Suomessa. Levittäytyy hitaasti myös Länteen, mutta luokitellaan edelleen erittäin uhanalaiseksi.

Suomessa elää neljä suurpedoksi luokiteltua eläinlajia – susi, karhu, ahma ja ilves. Hyvin harva on päässyt niitä koskaan näkemään ja karhun tai ilveksen näkemistä voi pitää miltei lottovoiton veroisena tapahtumana. Vaikka suurpedot piileskelevät useimmiten metsän siimeksessä, ne ovat mitä suurimmassa määrin tunteita herättäviä eläimiä. Sitä ne tulevat olemaan myös tulevaisuudessa.

Missä vain kaksi metsästäjää osuu nokatusten, puhe kääntyy todennäköisesti ennemmin tai myöhemmin suurpetoihin.

– Mikä on teillä päin karhutilanne, onko susia liikkeellä – niin keskustelu yleensä lähtee.

Metsähallituksessakin suurpetojen kanssa työskennellään lähes päivittäin. Erityisesti petoviestintä teettää paljon työtä. Metsähallitus muiden muassa ylläpitää ja kehittää suurpedot.fi-sivustoa.

– Sivusto uusitaan vuoden 2009 aikana vastaamaan paremmin käyttäjien toiveita. Yleisilmettä kohennetaan ja mukaan saadaan uutta ääni- ja kuvamateriaalia, kertoo sivuston päätoimittaja **Hannaleena Mäki-Petäys**.

Suurpedot seurannassa

Metsähallituksen rooli suurpetokeskustelussa on ehdottoman neutraali. Kantaa ei oteta suuntaan eikä toiseen, ei puolesta eikä vastaan.

Suurpetosivuston sisältö tukee vankkumatta tätä linjaa. Sieltä pääsee käsiksi laajoihin perus-

aineistoihin, joita esimerkiksi koulut käyttävät paljon hyödyksi. Materiaalia tuotetaan yhteistyössä Maa- ja metsätalousministeriön, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen, Ympäristöministeriön, Suomen luonnonsuojeluliiton, Metsästäjäin keskusjärjestön sekä Kuhmon kaupungin kanssa.

Viestinnän ohella Metsähallituksen tehtävänä on järjestää ja valvoa suurpetojen asianmukaista metsästystä. Myös vuosittaiset petolaskennat Ylä-Lapissa ovat Maa- ja metsätalousministeriön Metsähallitukselle antamia tehtäviä.

– Erityisesti ahmakantaa seurataan vuosittaisilla vakioireiteillä ja yhteistyössä Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kanssa. Laskenta on meille suuri ponnistus, koska aluekin on huomattavan suuri, tietää ylitarkastaja **Jukka Bisi**.

Kantoja hoidetaan suunnitelmallisesti

Kaikki neljä suurpetoa löytyvät uhanalaisten lajien luettelosta. Samaan aikaan ne ovat ahmaa lukuun ottamatta metsästettäviä lajeja.

Myös Euroopan Unioni ja sen luontodirektiivit ovat saapuneet petojemme suojaksi. Suomenkin on pitänyt sovittaa omaa lainsäädäntöään tämän mukaan – suurpedot on suojeltu, mutta samalla niiden kantoja voidaan säädellä.

Suojelu ja kantojen säätely kulkevat käsi kädessä ja ne sovitaan yhteen kullekin lajille laaditussa kantojenhoitosuunnitelmassa. Ne on laadittu kaikille suurpedoillemme.

Suunnitelmissa näkemyksensä ovat päässeet esittämään kaikki asianosaiset. Myös suurelle yleisölle tarkoitettuja kuulemisia on järjestetty.

Suojelua ja metsästäystä

Suurpedot ovatkin takuuvarmasti tunteita ja keskustelua herättäviä aihe. Monien mielestä niitä on vaalittava, koska ne kuuluvat oleellisena osana suomalaiseseen luontoon ja sen monimuotoisuuteen. Sinne ne ovat aina kuuluneet.

Samaan aikaan toiset sanovat, että suurpetoja kyllä siedetään, mikäli ne pysyvät riittävän kaukana omilta nurkilta. Ja jotkut ovat sitäkin

mieltä, että suurpedot eivät nyky-yhteiskuntaan enää kuulu.

– Suurpetoihin liittyy hyvin erilaista tavoitteenasettelua. Olemme kuitenkin tulossa tilanteeseen, joka oli Suomessa sata vuotta sitten. Petokannat ovat kääntyneet kasvuun ja nyt pitää taas opetella yhteiseloa petojen kanssa.

Hyvin harva on koskaan petoja päässyt silmästä silmään näkemään. Jäljillekään ei kovin moni ole osunut. Pitääkin huomata, että mielikuvamme suurpedoista on pitkälti tiedotusvälineiden tuotosta.

Yhteiselon täytyy sujua jatkossakin

Erityisesti susien levittäytyminen uusille alueille koskettaa metsästäjiä aivan erityisellä tavalla. Monin paikoin koirametsästys on tullut lähes mahdottomaksi, kysytään, uskaltaako hyvää ajo-koiraa laskea metsään, jos sieltä palaa kotiin vain kaulapanta. Tämä on harmillista, sillä koiramet-

sästys jos mikä on suomalaista eräharrastusta perinteisimmillään.

Vaikka suurpetoja on totuttu pitämään erämaiden asukkeina, yhä useampi karhu ja susi elää aivan ihmisasutuksen liepeillä. Kohtaamiset ihmisen kanssa ovatkin lisääntyneet. Koululaisia kyyditään kotiovelle saakka ja synkille metsätaipaleille eivät kaikki enää uskalla syksypimeillä lähteä.

– Ihmisen biologiaan on sisäänrakennettu tietty petojen pelko. Eikä ole lopulta kovin kauaa siitä kun olimme petojen edessä turvattomia. Meillä on tarve omaan turvalliseen reviiiriin, jonne pedot eivät pääse, pohtii Bisi.

Petokysymys on moninainen; niille pitää löytää elintilaa mutta ei välttämättä ihmisten takapihoilta. Joltisen sopuisasti yhteiselon pitäisi kuitenkin sujua myös tulevaisuudessa.

– Tilanteeseen ei ole kuitenkaan yhtä oikeaa ratkaisua näköpiirissä, pohtii Bisi. ■

Suurpetojen metsästys

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) määrää vuosittain riistanhoitopiirikohtaiset enimmäismäärät suurpedoille myönnettävistä pyyntiluvista. Kiintiöt ovat pieniä eikä läheskään kaikille riistanhoitopiireille anneta kiintiötä lainkaan. Lupia myöntäessään riistanhoitopiiri joutuu ratkaisemaan, onko metsästyksen sijaan mahdollisesti muu tyydyttävä ratkaisu ja varmistamaan, että metsästys ei haittaa suotuisan suojelutason säilymistä.

Lapin ja Oulun läänien poronhoitoalueilla karhua metsästetään kiintiömetsästyksenä. Valtion maille voi päästä karhujahtiin henkilökohtaisella karhunmetsästyslupalla. Valtion maksu-

asetuksen mukainen lupahinta on 42 €/kausi ja 25 €/vuorokausi. Lupa sisältää yhden karhun kiintiön. Lupa on voimassa vain valtion mailla ja sillä osallistutaan MMM:n myöntämien karhunkaatoilupien mukaiseen metsästyksen, joka järjestetään keskeytymättömänä. Sitä valvoo ja siitä tiedottaa Lapin riistanhoitopiiri. Lupien myynti Villin Pohjolan myyntinumeroista 0203 441 22 tai internetistä www.villipohjola.fi.

Karhunmetsästys muualla kuin poronhoitoalueella on luvanvaraista, kuten suden- ja ilveksenmetsästys koko maassa. Metsästys on järjestetty yhteislupina. Riistanhoitopiiri myöntää pyyn-

tiluvat ja alueisiin kuuluu yleensä sekä yksityisiä että valtionmaita. Metsähallitus myy yleensä yhteisluvan mukaiset luvat henkilökohtaisina lupina Metsähallituksen alueille tai antaa alueet yhteisluvan käyttöön pinta-alamaksulla. Muualla kuin poronhoitoalueella karhun henkilökohtaisen luvan hinta on 42 €/kausi ja ilveksen ja suden henkilökohtaisen luvan 25 €/kausi. Poronhoitoalueen ulkopuolella pienemmillä alueilla käytetään pinta-alaperusteista maksua.

Lisätietoja internetistä
www.villipohjola.fi

Jahdissa jännätään

Villin Pohjolan jahtikämpät sijaitsevat asumattomassa luonnossa metsästysalueen sisällä. Eräelämykseen pääsetkin kätevästi suoraan kämpän pihasta.

Metsähallitus tarjoaa sinulle Suomen monipuolisimman jahtimaailman. Esimerkiksi hirvialueita löytyy useita satoja ja pieniä aluetakin satakunta. Metsästäjät voivat pidentää metsästyskauttaan kanalintukauden jälkeen jäniksen ja pienpetojen metsästyksellä. Itä-Suomen, Oulun ja Lapin lääneissä voit kokeilla myös karhunmetsästystä.

Villi Pohjola järjestää täyden palvelun jahtimatkoja erilaisille ryhmille. Kotimaan kohteiden rinnalla valittavanasi on vaihtoehtoja myös Pohjois-Ruotsissa. Hanki meiltä metsästyslupa tai järjestä seurueellesi uniikki metsästysretki ”omalla alueella” ja räätälöidyillä palveluilla.

Metsästysalue-esittelyssä on mainittu kunkin alueen läheisyydessä sijaitsevat Villin Pohjolan jahtikämpät.

Tutustu monipuoliseen kämppätarjontamme myös www.villipohjola.fi

www.villipohjola.fi

Esimerkki jahtikämpistämme:

Ahveninen • Taivalkoski

M220

Hirsinen eräkämpä sijaitsee rauhallisella paikalla Iso-Ahvenisen rannalla Kylmäluoman retkeilyalueella. Kämpä soveltuu metsästäjille, kalastajille, retkeilijöille ja marjastuksesta kiinnostuneille. Kämpässä yksi huone, makuutilana yhteinen laveri. Kesällä pääsee autolla pihaan, talvella 5 km hiihtäen. Kämpän läheisyydessä on metsästysalue 5622 Etelä-Taivalkoski.

Erätarkastaja Jari Liimatainen:

Jätetään auto tien sivuun ja kävellään metsään

Metsähallituksessa on yhdeksän erätarkastajaa, joiden toimialueet ja yhteystiedot näkyvät oheisella kartalla. Havaitessasi rikkomuksia voit ilmoittaa niistä suoraan erätarkastajille.

Metsään toivotaan lisää valvontaa

Metsästäjät odottavat jahti- maillaan yhä enemmän valvontaa. Tämä on yksiselitteinen tulos kaikissa alan tutkimuksissa. Ja kun tarkastus osuu kohdalle, tyytyväisyys valvontaan yleensä vain kasvaa.

– Jopa niissä tapauksissa, kun asiat eivät ole kunnossa metsästäjät sanovat, että ”hyvä kun valvotaan”. Mutta tokihan se on sanottava, että tässäkin asiassa meitä on moneksi, Liimatainen tietää.

Keskimäärin asiat ovatkin mallillaan ja tavallisimmat vir-

heet syntyvät silkasta ajattelemattomuudesta. Luvaton metsästys on suorastaan harvinaista. Varsinaisen salapyyynnin jäljille pääsy on pitkäjänteistä ja laajaa viranomaisyhteistyötä vaativaa työtä.

– Erävalvonnan tärkeimpiä tehtäviä on olla näkyvillä. Onneksi meillä on loistavat yhteistyökumppanit, täällä pohjoisessa erityisesti Metsähallituksen henkilöstö, rajavartiolaitos sekä poliisi. Kalavesillä tehdään paljon yhteistyötä kalastusalueiden ja jopa osakaskuntien kanssa, listaa Liimatainen.

Puhelin onkin erätarkastajien tärkein työkalu. Sitä ei suljeta vapaapäivänäkään, vaan tietojen vaihto yhteistyökumppaneiden kanssa on jatkuvaa.

– Työ pyritään suunnittelemaan hyvin ja kohdennetaan sinne missä tapahtuu. Laajoja täsmäiskujakin tehdään tarpeen mukaan.

Keskity jahtiin, unohda auto!

Mutta mitä metsästäjän pitää muistaa, että asiat ovat valvojan saapuessa varmasti kunnossa?

– Asiapapereiden pitää olla kunnossa ja mukana, siis metsästyskortti, metsästyslupa sekä aseennäköpaperit. Metsässä pitää pystyä näyttämään, että ase on laillinen ja että metsästäjällä on siihen kantolupa. Metsästäjien paperit ovat keskimäärin paljon paremmin kunnossa kuin kalastajilla, Liimatainen listaa.

Jos ollaan hirvi- tai karhumetsällä, ampumakoekortti pitää löytyä matkasta. Mutta erityisen tarkkana Liimatainen kehottaa olemaan autoilun ja maastojoneuvojen kanssa.

– Jätetään auto suosiolla tien sivuun ja lähdetään kävellen metsään. Lapin alueella kun on syvälle kairaamattomia maastouria, joita ei kuitenkaan saa ajaa ilman maastoliikennelupaa. Lisäksi pitää muistaa, että silloin aseennäköpaperien pitää olla nimismiehen lupa.

– Harmittavan paljon on yleistynyt metsästysten läheisyydessä. Monet metsästäjätkin harmittelevat tätä. Jos lain kirjain täytetäänkin ajamalla auto vähän matkan päähän, sopii kuitenkin kysyä onko se oikeaa metsästyskulttuuria, erätarkastaja vakavoituu.

Tien ja maaston raja selväksi

Maastoliikenteen paineet korostuvat Lapissa. Kutturan tien varressa Liimatainen on yhdessä Metsähallituksen väen kanssa tekemässä kartoitusta, missä kulkee tien ja maaston raja. Se on paikoitellen hämärä, koska alueella on paljon esimerkiksi kullankaivajien tekemiä maastouria, joita ei kuitenkaan luokitella teiksi.

– Tavallisin huomautus, minkä metsästäjille joutuu antamaan liittyy joko maastoliikenteeseen tai aseennäköpaperien, joskus molempiin. Aseita siis kuljetetaan moottoriajoneuvossa maastossa tai ilman suojusta. Erityisen harmittavia ovat sellaiset metsästysrikokset, joissa moottoriajoneuvoa käytetään hyväksi metsästyksessä, toteaa Liimatainen. ■

- Metsästysreissulle mukaan metsästyskortti, -lupa ja aseennäköpaperit. Ja vielä kun jätetään auto tien varteen ja lähdetään metsään kävellen, niin asiat ovat hyvällä mallilla, kertoo Jari Liimatainen.

Sininen maasturi hurauttaa Kutturan tietä Ivalossa. Erätarkastaja Jari Liimatainen on päivän rutiinireissulla perehtymässä maastoliikenteen pulonkauloihin Saariselän kupeessa. – Maastoliikenne työllistää erätarkastajia paljon, myös metsästysaikana, mies tuumii.

Metsähallituksen erätarkastajien toimialueena ovat valtion maa- ja vesialueet, siis noin kolmasosa Suomen pinta-alasta. Heidän toimenkuvaan kuuluu neuvoa, opastaa ja valvoa luonnossa kulkijoita ja toimintojen laillisuutta ja luvallisuutta.

Erätarkastajat ovat viranomaisia, joiden toiminta perustuu erävalvontalakiin. Se antaa erätarkastajille poliisiin verrattavat toimivaltuudet erävalvontatehtävissä.

METSÄHALLITUS

Erätarkastajat

Erätarkastaja valvoo toimialueensa metsästystä, kalastusta ja maastoliikennettä yhdessä muun muassa poliisien ja rajavartijoiden kanssa. Erätarkastajalla on poliisiin verrattavat valtuudet erävalvontatehtävissä.

Mika Seurujärvi
040 771 4692

Jari Liimatainen
0400 392 726

Heikki Säkkinen
040 833 1656

Pertti Kurtti
0400 385 611

Matti Siipola
0400 385 610

Aimo Tervämäki
0400 385 613

Timo Rasku
0400 374 716

Jaakko Saaristo
0400 372 544

Jyrki Turpeinen
0400 950 482

Havaitessasi rikkomuksia, ilmoita niistä erätarkastajille.

METSÄHALLITUS

www.metsa.fi/metsastys